

JAARVERSLAG & JAARREKENING 2023

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

DEFINITIEF, 10 OKTOBER 2024

Inhoudsopgave

1	BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
2	LEESWIJZER	6
3	PROGRAMMAVERANTWOORDING	7
3.1	Gebiedsbeheer	8
3.2	Maatschappelijke betrokkenheid	13
3.3	Plannen maken	14
3.4	Overhead	21
3.5	Algemene dekkingsmiddelen	25
3.6	Onvoorzien	25
3.7	Projecten	25
3.8	Mutaties in reserves	26
3.9	Wat heeft het gekost ?	27
4	PARAGRAFEN	28
4.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing	28
4.2	Onderhoud kapitaalgoederen	31
4.3	Financiering	32
4.4	Grondbeleid	33
4.5	Bedrijfsvoering	34
5	JAARREKENING 2023	40
5.1	Balans per 31 december 2023	40
5.2	Overzicht van baten en lasten 2023	42
5.3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	43
5.4	Toelichting op de balans	46
5.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2023	66
5.6	Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	67
5.7	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	68
	BIJLAGE I OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMAGEBIED	70
	BIJLAGE II JAARVERSLAG TRANSITIEPLAN A EN B	76
A.	Transitiebudget	76
B.	Besteding en prognose transitiebudget deel B	77
C.	Totaal financieel overzicht transitie	80

1 Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de gerealiseerde speerpunten per programma opgenomen. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaverantwoording.

Bestuurlijke aangelegenheden

Het bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden bestaat uit vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten en provincie. De samenstelling van het Dagelijks Bestuur per eind 2023 is als volgt:

- de heer J. van Engelen - gemeente Nieuwegein (voorzitter)
- de heer M. van der Graft - gemeente De Ronde Venen (plv. voorzitter)
- mevrouw M. Pennarts - gemeente Woerden
- mevrouw L. Voortman - gemeente Utrecht
- de heer R. van Muilekom - provincie Utrecht

De samenstelling van het Algemeen Bestuur per eind 2023 is als volgt:

- de heer J. van Engelen - gemeente Nieuwegein (voorzitter)
- de heer M. van der Graft - gemeente De Ronde Venen (plv. voorzitter)
- de heer P. van de Veerdonk - gemeente De Bilt
- de heer E. Tas - gemeente IJsselstein
- mevrouw M. Pennarts - gemeente Woerden
- de heer L.J. de Graaf - gemeente Lopik
- mevrouw L. Voortman - gemeente Utrecht
- de heer W. van den Berg - gemeente Houten
- de heer H. van den Akker - gemeente Stichtse Vecht
- de heer R. van Muilekom - provincie Utrecht

In 2023 is het Dagelijks bestuur 8 keer bijeengekomen. Het Algemeen Bestuur 4 keer.

Ontwikkelingen

Op 1 januari 2023 is de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Stichtse Groenlanden (SGL) van start gegaan. Per die datum nam Staatsbosbeheer de uitvoering over van de opgeheven GR Recreatie Midden Nederland (RMN). De samenwerking is sterk begonnen met een samenwerkingsovereenkomst, transitieplannen en het koopcontract. In de uitvoering blijkt het echter na een jaar nog niet mee te vallen. Het bestuur heeft eind 2023 een tussenstand laten opmaken van de gewijzigde GR, de uitvoering van de dienstverlening en het functioneren van de samenwerking. Beide partijen constateren dat het beeld herkenbaar is en omarmen de conclusies. In 2024 worden verdere stappen gezet om de aanbevelingen te implementeren en tot een verbeterde samenwerking te komen.

In dit tweede jaar van de transitie komt de tijd om plannen te gaan maken en een ontwikkelingsrichting te gaan kiezen voor het schap. Voorstellen daartoe zullen in het project 'Toekomstvisie', maar ook in het 4-jarig uitvoeringsplan tot uiting komen. De Toekomstvisie, die voortvloeit uit de Samenwerkingsovereenkomst tussen SGL en Staatsbosbeheer, zal de gewenste doorontwikkeling van de recreatiegebieden van het recreatieschap en de naastliggende natuur- en recreatiegebieden van Staatsbosbeheer schetsen, gericht op het verbinden van de recreatievraag van gebruikers en het recreatieve aanbod in de gebieden. De (compacte) visie biedt een basis om keuzes te gaan maken voor beheer en onderhoud van de gebieden en wordt in de eerste helft van 2025 opgeleverd.

Het (versoberde) 4-jaren Uitvoeringsplan zal zich beperken tot een meerjarige onderhoudsplanning die wordt afgestemd op het Terrein Beheer Model en de beheerbegroting van het recreatieschap. Het 4-jaren Uitvoeringsplan en Financieel perspectief worden ook in de eerste helft van 2025 opgeleverd.

In 2023 is ook tijd besteed aan inventariseren van waar komende jaren aandacht naar toe zal moeten gaan voor wat betreft beheer, financiering en rechtmatigheid. Aandachtsvelden zijn duidelijker geworden. Ook is tijd besteed aan het op orde krijgen van de nieuwe sturingsafspraken tussen bestuur en uitvoerder. Het investeren in de relatie en de samenwerking, zowel in de P&C cyclus als in de bestuurlijke vraagstukken kostte in het jaar 2023 tijd.

Er is een aanzet gemaakt om te komen tot een nieuwe verordening, dat project gaat in 2024 van start. Ook is er is zicht gekomen op de projecten en de projectenstructuur. Een nieuw overzicht van projecten zal de sturing daarop gaan verbeteren.

Beheer, Onderhoud en Exploitatie

Beheer & Onderhoud omvat het beheer en (dagelijks, groot- en vervangings-) onderhoud van de terreinen en plassen, fiets- en wandelpaden en het onderhouden van voorzieningen. Het niveau van beheer en onderhoud verschilt per terrein en per seizoen, en is afhankelijk van onder meer de weersomstandigheden, wet- en regelgeving, de functie, de intensiteit van gebruik en de behoefte van recreanten en de opdracht van het recreatieschap.

Beheerinformatie

In 2023 is ingezet op het vergaren van beheerinformatie. Deze is nodig om inzicht in de beheerwerkzaamheden en kosten voor de komende jaren te krijgen. Deze informatie is gebruikt voor een goede beheervoorbereiding en –uitvoering van onderhoud aan de terreinen.

Conform het transitieplan is een start gemaakt met de inrichting van het Terreinbeheermodel (TBM). Meten is weten. Daarom is het van belang dat de beheerinformatie inzichtelijk en op orde is. De koppeling van een Geografisch Informatie Systeem (GIS) aan het Terrein Beheer Model maakt data en kosten inzichtelijk, goed te beheren en te vergelijken. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kaartmateriaal van de huidige en toekomstige inrichtingen, planningen, geografische gebiedsanalyses en beschrijvingen van kapitaalgoederen zoals wegen en paden, maar ook ‘kunstwerkpaspoorten’ voor bijvoorbeeld bruggen en steigers.

Uitvoeren terreinbeheer

Met de uitvoering van het terreinbeheer wordt beoogd dat de kwaliteit en veiligheid in de gebieden gewaarborgd blijft. Het TBM en het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) zal in het komende transitiejaar verder worden gecompleteerd.

Groot onderhoud / Regulier onderhoud

Hiervoor verwijzen wij naar paragraaf 3.1 van het jaarverslag.

Financiële samenvatting

Programma instandhouding gebieden	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Totaal Gebiedsbeheer	5.663.956	5.375.863	1.818.008	2.018.939	-3.845.948	-3.356.924
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	0	21.029	0		0	-21.029
Totaal Plannen maken	42.000	380.207	0	0	-42.000	-380.207
Totaal overhead	822.763	710.876	0	0	-822.763	-710.876
Totaal Algemene middelen	0	0	4.504.555	4.504.555	4.504.555	4.504.555
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Saldo gewone bedrijfsvoering	6.528.719	6.487.976	6.322.563	6.523.494	-206.156	35.519
Totaal kredieten	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	6.528.719	6.487.976	6.322.563	6.523.494	-206.156	35.519
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	909.405	938.623	1.115.561	1.008.305	206.156	69.682
Gerealiseerd resultaat	7.438.124	7.426.599	7.438.124	7.531.800	0	105.201

In de rapportage voor het derde kwartaal van 2023 werd per saldo rekening gehouden met een positief resultaat van € 202.000 (programmagebied A: voordelig € 458.000, programmagebied B: nadelig € 256.000). Via de 1e begrotingswijziging is in 2023 het voordelig resultaat voor programmagebied A toegevoegd aan de Algemene reserve van programmagebied A. Het nadelig resultaat voor programmagebied B is gedekt door onttrekkingen aan de bestemmingsreserves Reserve uitvoeringsprogramma (€ 39.000), Reserve entrees gebied (€ 143.000) en Investerings (€ 74.000). Ten opzichte van het nihil resultaat na de 1e begrotingswijziging is het resultaat voor SGL voor 2023 uitgekomen op een voordelig resultaat van € 105.000 (programmagebied A: nadelig resultaat € 99.864; programmagebied B: voordelig resultaat € 205.065).

Naast een aantal kleinere posten is het resultaat over 2023 na de 1e begrotingswijziging o.a. beïnvloed door de lagere lasten van regulier onderhoud (€ 98.000), extra afschrijvingslasten i.v.m. inhaalafschrijvingen (€ 28.000), niet geraamde baten afrekening RMN 2023 (€ 20.000), hogere opbrengsten huren en pachten (€ 49.000), waaronder een hogere opbrengst van de zandsuppletie, hogere opbrengsten Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen (€ 26.000), hogere doorbelaste kosten aan derden (€ 92.000) voor met name het onderhoud van de Haarrijnse Plas, een hogere storting in reserves (€ 29.000) en een lagere vrijval uit de bestemmingsreserves (€ 107.000). In de hoofdstukken 3, 4 en 5 wordt nader ingegaan op de financiële resultaten en het vermogen.

Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt om het nadelig resultaat 2023 voor programmagebied A (€ 99.864) ten laste te brengen van de algemene reserve van dit programmagebied. Mede ter versteviging van het weerstandsvermogen wordt voorgesteld om het voordelig resultaat 2023 voor programmagebied B (€ 205.065) toe te voegen aan de algemene reserve van dit programmagebied.

Ondertekening

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur d.d. 17 oktober 2024

.....

Dhr J. van Engelen
Voorzitter

.....

Mevr. J. Brand
Secretaris

2 Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt inzicht gegeven in de voortgang van het realiseren van de doelen en prestaties uit de Programmabegroting 2023 en de tussentijdse rapportages 2023. Daarnaast wordt inzicht geboden in de realisatie van additionele projecten (kredieten). In de tabellen zijn de realisatiecijfers over het jaar 2023 opgenomen. De lasten en de baten zijn gepresenteerd als positieve bedragen in hele euro's.

De jaarstukken zijn opgesteld naar de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daaraan stelt. In de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 1) is op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2023. In hoofdstuk 3 is de programmaverantwoording opgenomen. Hierin worden de doelen en prestaties toegelicht door beantwoording van de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

In Hoofdstuk 4 zal vervolgens worden ingaan op de volgens het BBV verplichte en voor het Recreatieschap relevante paragrafen, te weten:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Grondbeleid;
- Bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2023 met daarin de waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2023 met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting.

Tevens is in hoofdstuk 5 de aanvullende (wettelijk verplichte) informatie opgenomen.

3 Programmaverantwoording

De begroting van SGL 2023 is geconverteerd naar één programma: instandhouding en ontwikkeling gebieden. Dit programma bestaat uit verschillende deelproducten, waar kosten, doorbelaste loon- en apparaatskosten en opbrengsten op worden verantwoord. Werkgebied Stichtse Groenlanden en werkgebied Vinkeveense Plassen worden in gescheiden administraties geboekt en zijn op basis van de onderliggende specificaties van de vastgestelde begroting 2023 verdeeld. In hoofdlijnen heeft de conversie als volgt plaatsgevonden:

Oude programmaindeling	Nieuwe indeling	Product	Deelproduct
1. Beheer en onderhoud	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Beheerinformatie
1. Beheer en onderhoud	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Uitvoeren Terreininspecties
1. Beheer en onderhoud	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer
1. Beheer en onderhoud	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Uitvoeren Terreinbeheer regulier onderhoud
1. Beheer en onderhoud	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Omgevingscommunicatie
1. Beheer en onderhoud	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen
2. Toezicht en handhaving	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Toezicht en Handhaving
3. Ontwikkeling	Plannen maken	Plannen maken	Plan- en projectvoorbereiding
3. Ontwikkeling	Plannen maken	Plannen maken	Ontwikkelplan
3. Ontwikkeling	Maatschappelijke betrokkenheid	Maatschappelijke betrokkenheid	Vrijwilligers en actief burgerschap
4. Exploitatie	Gebiedsbeheer	Gebiedsbeheer	Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Bestuurlijke diensten	Accountmanagement
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Bestuurlijke diensten	Bestuursadvies
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Bestuurlijke diensten	Secretariaat
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Financiële diensten	Financieel beleid
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Financiële diensten	Administratie en planning en control
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Juridische diensten	Juridische ondersteuning
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Juridische diensten	Aansprakelijkheid
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Juridische diensten	WOB-procedures
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Juridische diensten	Gemeenschappelijke regelingen
5. Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Juridische diensten	Procederen
5. Algemene dekkingsmiddelen	Deelnemersbijdrage	Deelnemersbijdrage	Deelnemersbijdragen
5. Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	Mutaties reserves	Overige/ omzet

De programmaverantwoording is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projecten (kredieten)
- Mutaties reserves

Dit hoofdstuk geeft per product een toelichting op de gerealiseerde doelen, de gevolgde aanpak en de kosten hiervan.

3.1 Gebiedsbeheer

Wat hebben we bereikt?

Voor een optimaal gebruik door bezoekers zijn de natuur- en recreatiegebieden, die vallen onder de Gemeenschappelijke Regeling, onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig'. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit. De bereikte resultaten en uitgevoerde activiteiten zijn hieronder toegelicht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het Gebiedsbeheer is gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Onderhoud;
2. Beheer vastgoed en gronden;
3. Toezicht & handhaving;
4. Communicatie
5. Vergunningen en Ontheffingen

3.1.1 Onderhoud

Regulier onderhoud

Beheer & Onderhoud omvat het beheer en (dagelijks, groot- en vervangings-) onderhoud van de terreinen en plassen, fiets- en wandelpaden en het onderhouden van voorzieningen. Het niveau van beheer en onderhoud verschilt per terrein, per seizoen en is afhankelijk van onder meer wet- en regelgeving, de functie, de intensiteit van gebruik en de behoefte van recreanten en de opdracht van het recreatieschap. In grote lijnen verloopt beheer en onderhoud conform planning. Wel moet worden ingespeeld op en rekening worden gehouden met diverse ontwikkelingen, zoals:

- Uitzonderlijke natte en droge periodes gedurende het jaar. Veel wateroverlast door regenval, maar ook als gevolg van de hoge waterstanden in de rivier.
- Veel schade en werk als gevolg van stormen in combinatie met natte ondergronden en essentaksterfte.
- Diverse (grote en kleine) evenementen die hebben plaatsgevonden.
- Grillig verloop van het zwemseizoen voor Haarrijnse- en Maarsseveense Plas met grote pieken en dalen in het aantal bezoekers.

Groot onderhoud

In 2023 zijn er weinig uitgaven gedaan voor het groot onderhoud. Door het transitieproces en de beperkte personele capaciteit is de uitvoering van het groot onderhoud vertraagd. Daarnaast speelt de beperkte beschikbaarheid van aannemers om het werk uit te voeren. Dit heeft tot gevolg dat een groot deel van het uit te voeren groot onderhoud voor 2023 moest worden doorgeschoven naar volgende jaren. De komende periode zal het MJOP hierop worden aangepast alsmede aan de recente marktontwikkelingen en de daarbij horende prijsstijgingen. In het huidige MJOP was de personele component nog niet voorzien. Ook de personele component zal in het aangepaste MJOP worden verwerkt. Naar huidig inzicht zal het aangepaste MJOP ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bestuur.

De lijst met stand van zaken in realisatie of voorbereiding is als volgt:

SGL-A Groot Onderhoud:

- Realisatie GO hekwerken strandbad
- Realisatie GO waterglijbaan strandbad
- Realisatie GO speeltoestellen
- Realisatie GO Speelondergronden strandbad
- Realisatie GO overstapplaats wandelroute
- Realisatie GO Bomen kleineplas
- Realisatie GO half-verharding Strijkviertel
- Realisatie GO vervangen bebording strandbad
- In opdracht Renovatie dierenverblijven Oortjespad
- In opdracht GO vervangen afsluitelementen fietspaden
- Voorbereiding GO herstel en vervanging afsluitelementen langs de Lek
- Voorbereiding GO herstel verharding
- Voorbereiding GO overstapplaatsen wandelroute

SGL-B Groot Onderhoud:

- Realisatie GO schilderwerken toiletgebouwen
- Realisatie GO vervangen toiletvoorziening door waterloos urinoir
- Realisatie GO herstel spoelgaten afkalving oever eiland
- Voorbereiding GO vervangen afvalbakken
- Voorbereiding GO herstel spoelgaten afkalving brughoofden
- Voorbereiding GO herstel verharding
- Voorbereiding GO herstel kanosteigers

SGL-A (projecten):

- Realisatie vervangen intercomsysteem strandbad
- In opdracht vervangen geluidsdragers omroepinstallatie strandbad
- Voorbereiding vervangen rioelpompen strandbad

SGL-B (projecten):

- Opstarten vervolg vervangen beschoeiingswerken
- Voorbereiding vervangen afvalbakken
- Voorbereiding vervangen zitmeubilair
- Voorbereiding vervangen speeltoestellen
- Voorbereiding vervangen half-verharding
- Voorbereiding renovatie toiletgebouwen
- Voorbereiding renovatie uitkijktoren Botshol

3.1.2 Beheer vastgoed en gronden

De exploitatie van het Recreatieschap betreft het uitbaten van bezittingen, via erfpacht-, opstal-, huur en gebruiksovereenkomsten. Erfpachtovereenkomsten worden voor een lange termijn aangegaan, huur- en gebruiksovereenkomsten zijn vaak voor een korte(re) termijn. Daarnaast heft het Recreatieschap leges.

Exploitatie biedt de mogelijkheid om de recreatieve meerwaarde van het gebied te vergroten en/of meer inkomsten te genereren. Al jaren zijn er vele exploitaties die inkomsten genereren voor programmeergebied A. Het werkgebied Vinkeveense Plassen (programmeergebied B) heeft een verdienopgave geformuleerd om de financiële gevolgen van het uittreden van Gemeente Amsterdam op te vangen. Het ontwikkelprogramma Vinkeveense Plassen richt zich o.a. op het realiseren van deze verdienopgave. Echter, duidelijk is ook dat deze verdienopgave in sterke mate afhankelijk is van de planologische ruimte en draagvlak voor ontwikkeling in dat gebied.

In de Visie en in het 4-jaren Uitvoeringsprogramma wordt duidelijk wat de ontwikkeling voor de exploitatieopgave wordt.

Erfpachtovereenkomsten werkgebied Stichtse Groenlanden (SGL-A)

Het Recreatieschap heeft voor het werkgebied Stichtse Groenlanden erfpachtovereenkomsten met o.a. SpaSereen, InnStyle Maarsseveense Poort (Cafetaria/KDO en pannenkoekenrestaurant) en Kano-vereniging bij de Maarsseveense Plassen, Down Under en Golf The Mondial bij Laagraven, Kameryck op Oortjespad, Skipiste Nieuwegein en de Wierlercoöperatie bij de Nedereindse Plas. Op Ruigenhoek is gevestigd ChiChi driving range en kleine baan en horeca en de Forelvijver "Bij de Ruigenhoek". Voor Strijkviertel NW en Salmsteke worden voorbereidingen getroffen om overeenkomsten te vestigen. Verder in de toekomst liggen de ontwikkelingen Hampoort en Heemstede Noord.

Deze exploitanten dragen voor een belangrijk deel bij aan het scala van recreatievoorzieningen en -mogelijkheden op de terreinen en vormen een belangrijke bron van inkomsten voor het Recreatieschap.

Erfpachtovereenkomsten werkgebied Vinkeveense Plassen (SGL-B)

Het Recreatieschap heeft erfpachtovereenkomsten voor de horeca op Eiland 1 en de Watersportvereniging Vinkeveen-Abcoude op eiland 4. Voor Eiland 4 en Eiland 1 worden voorbereidingen getroffen om meerdere overeenkomsten te vestigen.

Huur- en gebruiksovereenkomsten werkgebied Stichtse Groenlanden (SGL-A)

Huur- en gebruiksovereenkomsten worden aangegaan voor verschillende activiteiten. Eigendommen van het Recreatieschap worden geheel of gedeeltelijk in gebruik gegeven of verhuurd, bijvoorbeeld voor het laten weiden van schapen en koeien, jacht- en visrecht, hondentrainingen, snackuitgifte, e-foilen of (sport)evenementen (zoals de Triatlon, roeikamp en volleybaltoernooien). Maar ook voor wekelijkse trainingen en als locatie voor verenigingen zoals Kano, Windsurf, Postduiven en festivals (waaronder Ultrasonic, Soenda, Verknijpt en Lief). Het gaat om zeer diverse overeenkomsten voor (regelmatig terugkerende) eenmalige activiteiten of korte termijn gebruik.

Leges, huur- en gebruiksovereenkomsten werkgebied Vinkeveense Plassen (SGL-B)

Het Recreatieschap ontvangt inkomsten (leges) uit de verkoop van waterskiontheffingen, ligplaats ontheffingen voor het plassengebied en duikpenningen voor het gebruik van de duikzone bij eiland 4. Daarnaast worden huur- en gebruiksovereenkomsten aangegaan voor het gebruik van de eilanden voor jacht en visserij, snackuitgifte, zoals de foodcourt op Eiland 1, en het gebruik van (een deel van) de eilanden voor activiteiten als groepskamperen, rommelmarkten, eilandgolf en de Rap en Ruig Race.

Gerealiseerd in 2023 Werkgebied Stichtse Groenlanden programma A (SGL-A)

In 2023 zijn de volgende zaken gerealiseerd:

- De ondererfpachtovereenkomst voor een oefengolfcentrum in Ruigenhoek is getekend en bij de notaris gepasseerd. De bouw van het golfcentrum is voortvarend opgepakt en inmiddels is de voorziening open.
- Het huurcontract van de Forelvijver “Bij de Ruigenhoek” is verlengd.
- Op Strijkviertel loopt de ontwikkeling van recreatie/horeca WOOD parallel aan de ontwikkeling van het bedrijventerrein in de oksel van de A12 en A2. Hiervoor is de intentieovereenkomst verlengd tot en met 2024.
- Het onroerend goed van kinderboerderij Oortjespad is overgedragen als uitvloeisel van de in 2022 gesloten erfpachtovereenkomst Kinderboerderij.
- De ontwikkeling Salmsteke is in haar eindfase waarna de mogelijkheid tot exploitatie van het terrein in de markt gezet gaat worden.
- Voor het Nedereindse park is gezamenlijk met de grondeigenaar, de Gemeente Utrecht, een doorontwikkeltraject opgestart.
- In het kader van de kavelruil Kamerik-Harmelen heeft de provincie de intentieafspraken gemaakt over realisatie van extra parkeerplaatsen.
- In 2023 heeft het recreatieschap een aantal “rest” percelen voorbereid om te verkopen aan de aanliggende particulieren.

Gerealiseerd in 2023 Werkgebied Vinkeveense Plassen (SGL-B)

Bij de Vinkeveense Plassen is een Pilot gerealiseerd voor een Foodtruck op Eiland 4.

3.1.3 Toezicht & handhaving

Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, daadwerkelijke handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de drie onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling ‘schoon, heel en veilig’ in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied

Onze toezichthouders (BOA's) zorgen ervoor dat onze inwoners en bezoekers prettig en veilig gebruik kunnen maken van onze recreatiegebieden en -voorzieningen. De toezichthouders zijn handhaver én gastheer en zetten zich in om overlast te voorkomen of te bestrijden. De behoefte aan toezichthouders neemt toe, temeer omdat de politie steeds minder aanwezig is in het buitengebied. Onze toezichthouders handhaven conform eigen verordening (bestuursrechtelijk), maar hebben ook strafrechtelijke taken.

In 2023 is de begrote capaciteit voor toezicht & handhaving 2,68 fte. Dit betekent dat de BOA's doorgaans alleen toezicht houden, in plaats van in duo's, en het niet mogelijk is om iedere dag op ieder terrein toezicht te houden.

Algemene ontwikkelingen bij het handhaven waren:

- Optreden en toezicht bij en op evenementen;
- Veel overlast als gevolg van lachgasgebruik;
- Vandalisme;
- Toename schennisplegers;
- Diverse vormen van stroperij;
- Zwerfvuil en dumpingen, alsook gezonken boten;
- Verbale agressie;
- Hondenproblematiek;
- Crossen in terreinen.

3.1.4 Communicatie

Voor de positionering van de beheergebieden van Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een veelheid aan communicatie-instrumenten ingezet. Voorbeelden hiervan zijn persberichten, digitale media en foldermateriaal. Ontwikkelingen voortkomend uit de kwaliteitsimpuls en de afronding daarvan, maar ook werkzaamheden door (groot) onderhoud zijn in de regio onder de aandacht gebracht. Communicatie heeft in het afgelopen jaar aandacht gekregen in de vorm van vergelijkend onderzoek naar de beleving van de verschillende terreinen in de provincie Utrecht. Deze uitkomsten zijn input voor de plannen voor de Visie. Ook is er gewerkt aan de huisstijl, deze zal in 2024 door het bestuur worden vastgesteld.

3.1.5 Vergunningen en ontheffingen

Wanneer een gebruiker of organisatie een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het Recreatieschap, kan hiervoor een vergunning, ontheffing of toestemming worden aangevraagd. Dit komt voort uit het oogpunt van de doelstellingen van de Gemeenschappelijke Regeling en de openbare orde en veiligheid. Het Recreatieschap verleent vergunningen en ontheffingen, omdat er een vastgestelde verordening van kracht is. Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van het Recreatieschap gegeven. Evenementen zijn er in vele soorten en maten: met een lage impact op het terrein, of een hoge, meerdere dagen of kortstondig. In 2023 zijn er 134 aanvragen geweest, waarvan er 22 zijn afgewezen of niet zijn doorgegaan. Er is ruim € 200.000 euro (incl leges) in rekening gebracht.

Wat heeft het gekost?

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Rekening 2023
Totaal personeel	0	2.241.000	2.241.000	1.996.552
Totaal materieel	2.939.619	3.082.798	3.422.956	3.379.311
Totaal Gebiedsbeheer	2.939.619	5.323.798	5.663.956	5.375.863

Noot: de door RMN in 2022 doorbelaste personele- en materiële lasten zijn niet nader verdeeld over de producten Gebiedsbeheer, Maatschappelijke betrokkenheid en Plannen maken. Deze lasten (totaal € 3,9 mln) zijn geheel verwerkt in 3.4 Overzicht overhead.

Vooruitlopend op de nog te ontwikkelen Producten- en Dienstencatalogus (PDC) is in 2023 door de medewerkers van Staatsbosbeheer reeds geschreven op producten. In totaal is door Staatsbosbeheer € 3,06 mln doorbelast voor de programmaonderdelen/producten Gebiedsbeheer, Maatschappelijke betrokkenheid, Plannen maken en Overhead. Op dit bedrag, dat is vastgesteld in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen het Recreatieschap en Staatsbosbeheer, is geen indexatie voor 2023 toegepast.

De lagere lasten in 2023 voor Gebiedsbeheer, ten opzichte van de begroting 2023 na 1e wijziging (€ 1.196.000), worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de lagere inzet van personeel door Staatsbosbeheer (€ 244.000).

Programma instandhouding gebieden	Baten			
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Rekening 2023
Totaal personeel				
Totaal materieel	2.022.120	1.321.123	1.818.008	2.018.939
Totaal Gebiedsbeheer	2.022.120	1.321.123	1.818.008	2.018.939

De hogere baten van 2023, ten opzichte van de begroting 2023 na wijziging (€ 201.000), worden hoofdzakelijk verklaard door de hogere opbrengsten van huren en pachten (inclusief hogere opbrengst zandsuppletie) (€ 49.000), hogere opbrengsten van Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen (€ 26.000) en hogere doorberekende kosten aan derden, waaronder het onderhoud van de Haarrijnse Plas (€ 92.000).

3.2 Maatschappelijke betrokkenheid

Wat hebben we bereikt

Bij het aanbesteden en laten uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden proberen we zo goed als mogelijk onze maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen door:

- Het inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur en recreatieschap te onderhouden (het samenstellen van de onderhoudsbestekken en het aanbestedingsproces). In het aanbestedingsproces wordt aandacht besteed aan mogelijke SROI-trajecten (social return on investment);
- Maken van gebruiksafspraken met maatschappelijke partijen, verenigingen, vrijwilligers e.d. die gebruik kunnen maken van de terreinen van het schap;
- Er is geen kwantitatieve doelstelling geformuleerd, maar in de prijsstelling voor de evenementen, zoals vastgesteld door het bestuur, is met de doelstelling van de betrokken partijen rekening gehouden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Maatschappelijke betrokkenheid is er in vele vormen, zoals de inzet van vrijwilligers die lokaal een terrein beheren (bijvoorbeeld boomgaard) of het beheer laten uitvoeren door binnenwerkploegen. Actieve betrokkenheid van mensen bij het werk van het Recreatieschap. Maar ook het betrekken van de omgeving bij inrichtingsvoorstellen van terreinen zijn belangrijk, zoals bij het knooppunt Tull en 't Waal en in de omgeving van ChiChi. Tevens zijn alle vragen en opmerkingen van recreanten en ondernemers (via de verschillende kanalen) doorgeleid en is opvolging gemonitord. Hier gaat het meer om omgevingsmanagement. Maar ook het betrekken van de gebruiker (fietsers) bij inrichtingsvoorstellen, zoals bij het Nedereindse Park.

Wat heeft het gekost?

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Rekening 2023
Totaal personeel	0	0	0	21.029
Totaal materieel				
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	0	0	0	21.029

De personele kosten betreffen de inzet van medewerkers door Staatsbosbeheer voor de afhandeling van meldingen en vragen van recreanten en ondernemers.

3.3 Plannen maken

Wat hebben we bereikt?

In 2019 heeft het recreatieschapsbestuur een meerjarig ontwikkel- en investeringsprogramma vastgesteld. De projecten uit dat programma hebben een lange doorlooptijd. Meerdere projecten hebben in 2020 en 2021 vertraging opgelopen, vooral als gevolg van de coronacrisis.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We vatten de opgaven en doelstellingen – geformuleerd in de begroting - samen voor 2023 en geven daarbij aan wat gerealiseerd is tot en met 2023. Na het vaststellen van de Toekomstvisie, die voortvloeit uit de Samenwerkingsovereenkomst tussen SGL en Staatsbosbeheer, zal de gewenste doorontwikkeling van de recreatiegebieden van het Recreatieschap opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Werkgebied Stichtse Groenlanden Programma A (SGL-A)

Maarsseveense Plassen Stichtse Vecht

Opgave

Visiediscussie/ resterende ontwikkelruimte: Bij het strandbad Maarsseveense Plassen (MVP) spelen meerdere vraagstukken van verschillende aard: technisch (veiligheid, onderhoud), bedrijfsmatig (exploitatie, marketing, ontwikkeling), maatschappelijk (algemene discussie aanbod zwemwater, accommodatie verenigingen).

Prognose voor 2023

We komen in Q1 met een voorstel met betrekking tot de nieuwbouwplannen van de Utrechtse Kano Club (UKC). In Q1/Q2 doen we voorstellen voor instandhouding van de bestaande voorzieningen in het strandbad op de middellange termijn. We gebruiken de reguliere gesprekken met bestaande gebruikers om een overdrachtsdocument op te stellen met betrekking tot het strandbad. Het project wordt in de uitvoering overgenomen door Staatsbosbeheer.

Gerealiseerd tot en met 2023

We hebben in 2023 een definitieve tekst opgesteld voor een intentieovereenkomst met het bestuur van de UKC ten aanzien van de nieuwbouwplannen. Het bestuur van UKC heeft op basis van voortschrijdend inzicht in de eigen mogelijkheden en de risico's laten weten vooralsnog af te zien van de beoogde nieuwbouw.

Voorstellen met betrekking tot de toekomst van het strandbad zullen worden meegenomen in het gezamenlijke visietraject van het Recreatieschap en Staatsbosbeheer, dat voorzien is voor 2024. In de tussentijd wordt ervoor gezorgd, dat de voorzieningen in het strandbad 'schoon, heel en veilig' zijn.

2023 was het eerste jaar dat Staatsbosbeheer verantwoordelijk was voor het beheer van het strandbad. Met de overgang van de werkzaamheden in het strandbad naar Staatsbosbeheer zijn ook de medewerkers van het strandbad overgegaan. Er is veel aandacht besteed aan het voorbereiden van de opening van het strandbad in het voorjaar.

Oortjespad Plusplan Woerden

Opgave

Afwikkeling van de overeenkomst met CM/ Kameryck: 19 december 2022 is de overdracht van de opstallen gepasseerd en daarmee de vestiging van de erfpacht en het opstalrecht. Hiermee zijn ook de opstallen van het Recreatieschap verkocht aan CompanenMinkema. Vanuit het Recreatieschap zal de verdere ontwikkeling van het gebied worden gemonitord onder de titel Oortjespad Plusplan.

Prognose voor 2023

De uitkomsten van de gesprekken worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap. Afhankelijk daarvan wordt het Oortjespad Plusplan gerealiseerd in 2023.

Gerealiseerd tot en met 2023

In 2023 hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met erfpachter CompanenMinkema en exploitant Kameryck. Deze hadden betrekking op de instandhouding van de publieke voorzieningen en de bijdrage daarvoor vanuit het Recreatieschap, op een eventuele overdracht van het erfpachtrecht en op de voortgang van de realisatie van de nieuw beoogde recreatieve voorzieningen door de erfpachter. Deze gesprekken monden in 2024 uit in voorstellen aan het bestuur van het Recreatieschap.

De Leijen De Bilt**Opgave**

Ontwikkeling recreatief aanbod: In voorgaande jaren is met gebruik van subsidie geïnvesteerd in de renovatie en ontwikkeling van het recreatief aanbod op De Leijen. De ontwikkeling heeft in 2020 en 2021 om verschillende redenen stilgelegen. In 2023 zijn weer concrete stappen gemaakt, zoals afspraken met de partners.

Prognose voor 2023

Bij positieve besluitvorming zal het projectvoorstel voor de ontwikkeling van De Leijen in uitvoering worden gebracht. We zetten in op realisatie van een pleisterplaats als onderdeel van een groene entree.

Gerealiseerd tot en met 2023

We hebben in 2022 tevergeefs geworven voor een tijdelijke invulling van de pleisterplaats. Een aantal ondernemers gaf aan wel interesse te hebben in de locatie, maar dan wel met een meer permanente voorziening. In dat verband zijn we een aantal zaken nader aan het uitzoeken, zoals de borging van de overeenkomst met het Utrechts Landschap als van het onderhoud aan de (openbare) toegangsweg, die in particuliere handen is en de rechtspositie van het Recreatieschap in relatie tot investeringen, die in het verleden zijn gedaan. Dit nemen we mee in de gesprekken met de grondeigenaar het Utrechts Landschap.

Noorderpark Ruigenhoek Utrecht / De Bilt | Oefengolfcentrum**Opgave**

Vestiging/ realisatie van een oefengolfcentrum in Noorderpark Ruigenhoek op de locatie waar al in de inrichtingsplannen van dit gebied uit de jaren 1930 een golfvoorziening beoogd was.

Prognose voor 2023

De ontwikkelaar heeft gebouwd op eigen risico, zoals is vastgelegd in de gewijzigde ondererfpachtovereenkomst. Eerder is in samenspraak met de gemeente De Bilt een Bibob-toets uitgevoerd. Die is vooral gericht op de partijen die betrokken zijn bij de financiering van de ontwikkeling van het oefengolfcentrum. Hoewel de voorziening inmiddels open is, zal het afronden van deze ontwikkeling ook in 2024 aandacht vragen.

Gerealiseerd tot en met 2023

In 2023 hebben we meerdere voortgangsgesprekken gevoerd met ontwikkelaar/ ondernemer over de afronding van de realisatie van het oefengolfcentrum. Concreet gingen die gesprekken bijvoorbeeld over de aansluiting van de nieuwe brug van ChiChi op het parkeerterrein van het Recreatieschap en de gedeeltelijke herinrichting van het parkeerterrein voor de logische en veilige afwikkeling van de nieuwe verkeersstromen. Er zijn ook nadere afspraken met de ontwikkelaar over de teruglevering van het overloopparkerterrein, dat door zijn aannemer is gebruikt als werkterrein.

Strijkviertel Utrecht**Opgave**

Ontwikkeling nieuw recreatieconcept. Na openbare inschrijving in 2017 is deze toegekend onder voorwaarden aan de BHG-groep voor een nieuwe horecavoorziening met Leisure aan de Noordzijde van de Strijkviertelplas en daarbij nieuwe recreatieve voorzieningen op en rond het water.

Prognose voor 2023

Na het verlengen van de intentieovereenkomst door onder meer corona, worden in 2023 de ambities van de ondernemer, de gemeente en het Recreatieschap verder op elkaar afgestemd om zo tot een concreet en haalbaar plan (proberen) te komen.

Gerealiseerd tot en met 2023

In 2023 hebben we samen met de Gemeente Utrecht vastgesteld, dat de plannen, zoals de ondernemer die tot dan toe had ontworpen, niet goed aansloten op het uitgiftekader en de verwachtingen. Hierover zijn meerdere gesprekken gevoerd, die uitgemond zijn in een verduidelijking van het uitgiftekader en de verwachtingen. Het bestuur van het Recreatieschap heeft eind 2023 een besluit genomen om de intentieovereenkomst met deze ondernemer te verlengen tot en met 2024 om hem in de gelegenheid te stellen zijn plannen aan te passen. Met de Gemeente Utrecht is verkend hoe het nieuw te realiseren bedrijventerrein Strijkviertel aan de zuidoostkant van de Strijkviertelplas aan kan sluiten op het recreatieterrein.

Salmsteke Lopik**Opgave**

Herinrichting uiterwaard in combinatie met versterking Lekdijk.

Prognose voor 2023

Op 22 juni 2022 is gestart met de feitelijke uitvoering van de herinrichting van de uiterwaard. De verwachting is, dat de heringerichte uiterwaard, inclusief horecaterp, nieuwe boothelling en zwemplas in het voorjaar van 2024 wordt opgeleverd.

Gerealiseerd tot en met 2023

Op 23 juni 2023 is een groot deel van de heringerichte uiterwaard opgeleverd door de aannemer Mourik aan HDSR in het bijzijn van bestuurders van alle projectpartners. De nieuwe boothelling, de trailerparkeerplaats, het nieuwe pad naar het veer en de zwemplas zijn klaar en zijn door HDSR doorgeleverd aan het Recreatieschap. Dat geldt niet voor de horecaterp. Dat heeft te maken met de werkzaamheden voor dijkversterking en de gronddepots die HDSR daarbij nodig heeft. Er zijn aanvullende afspraken gemaakt over deze situatie. De verwachting is, dat de horecaterp in Q3 2024 zal worden opgeleverd aan het recreatieschap.

Laagraven Houten / Nieuwegein**Opgave**

Gebiedssamenwerking en -ontwikkeling, o.a. van de gronden van Heemstede Noord.

Prognose 2023

In samenspraak met de meest betrokken schapsdeelnemers (Utrecht, Nieuwegein, Houten) en zoals ook gerapporteerd aan het schapsbestuur, is de ontwikkeling van Heemstede Noord getemporiseerd. Voorlopig is afgezien van integrale ontwikkeling van Heemstede-Noord. Er is behoefte om die ontwikkeling in te bedden in de ontwikkeling van Laagraven als geheel, inclusief ontwikkeling van de A12 zone. Langs de Heemsteedseweg is in 2022 op het terrein een wandelstrook gerealiseerd. De fysieke toegankelijkheid en aanduiding van die wandelstrook moeten verbeterd. De kavels worden verder voorlopig op jaarbasis verpacht voor agrarisch gebruik.

Gerealiseerd tot en met 2023

De toegang tot de wandelstrook langs de Heemsteedseweg is verbeterd en er zijn aanvullende afspraken gemaakt over het onderhoud. Eind 2023 is de ontwikkeling van Heemstede Noord onderdeel geworden van de ontwikkeling van het Kromme Rijn Linielandschap in het kader van Groen Groeit Mee.

Hampoort / de Rivier Utrecht**Opgave**

Ontwikkeling recreatieconcept, realisatie pleisterplaats met recreatieve voorzieningen.

Prognose voor na 2023

De grondoverdracht bleek ingewikkelder dan gedacht. Aanleiding hiervoor was het zogenaamde Didam-arrest van de Hoge Raad van eind 2021 en de interpretatie daarvan. De gevolgen van het Didam-arrest zijn dat de publicatie voornemen grondoverdracht en de termijnen die daarbij horen, worden gehonoreerd. Inmiddels is de verwachting, dat de gronden voor de ontwikkeling van Hampoort in 2024 Q1 overgedragen kunnen worden. De ontwikkeling van de pleisterplaats schuift daarmee wel door naar 2024.

Gerealiseerd tot en met 2023

Er is gesproken met de directe burens van het eigendom, als eerste stap naar planvorming. Door vertraging in de grondoverdracht zal planvorming in 2024 opgepakt kunnen worden, mits voldoende personele capaciteit kan worden ingezet.

Tull en 't Waal/ Honswijkerplas**Opgave**

De ontwikkeling van deze terreinen is afhankelijk van de verbetering van de ontsluiting ervan. We verwachten dat er in 2023 in het kader van de versterking van de Lekdijk belangrijke besluiten worden genomen over de verkeerscapaciteit en daarmee de ontwikkelmogelijkheden voor deze terreinen.

Prognose 2023

De verwachting is dat er in 2023 nog geen duidelijkheid is over de toekomstige verkeerscapaciteit van de Lekdijk. Hierdoor staat het project on hold. Gelet op externe ontwikkelingen (realisatie 11 Ossenwaard) zou de verbetering van de ontsluiting van de Lekdijk in 2023 meer in zicht komen.

Gerealiseerd tot en met 2023

Integrale ontwikkeling van het recreatief knooppunt 't Waal stond in 2023 nog steeds 'on hold'. Eind 2023 is wel duidelijk geworden, dat Gemeente Houten op termijn de verkeersafwikkeling op de Lekdijk zal verbeteren. Daarmee zou een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van het recreatief knooppunt 't Waal worden vervuld. Met de provincie is verkend op welke manier er veilige wandeloversteekplaatsen kunnen komen tussen o.a. de boomgaard en de uiterwaarden en hoe een batterij van de Nieuwe Hollandse Waterlinie op terrein van het Recreatieschap bij de Honswijkerplas weer zichtbaar en beleefbaar kan worden. Eind 2023 hebben HDSR, RWS en provincie besloten om de sturing op de dijkversterking en de meekoppelkansen, o.a. in de uiterwaarden anders vorm te gaan geven. We zullen daar in 2024 verder op inspelen. In 2023 is er een samenwerking tot stand gekomen met vrijwilligers uit Tull en 't Waal voor onderhoudswerk aan de boomgaard. Vrijwilligers van de Stichting Leefbaarheid Tull en 't Waal, Gemeente Houten, Landrecreatieschap Erfgoed Utrecht en Staatsbosbeheer hebben met elkaar delen van de boomgaard inmiddels aanzienlijk verbeterd o.a. door bramen weg te halen en houden, snoei- en maaiwerk uit te voeren en beter op elkaar af te stemmen.

Werkgebied Stichtse Groenlanden Programma B (SGL-B)**De basis op orde | Vervangen van de beschoeiingen van de zandeilanden en legakkers****Opgave**

Vervangen beschoeiingen tranche 2 en 3

Prognose 2023

De gevolgen van de nieuwe kostenraming en vertraging door het wachten op de resultaten van het jaarrond flora- en faunaonderzoek ten aanzien van de planning en het budget voor tranche 2 en 3 zullen in 2023-Q1 nader worden uitgewerkt en besproken met Gemeente De Ronde Venen en Provincie Utrecht. Afhankelijk van de uitkomst van de gesprekken zullen de plannen eventueel worden bijgesteld voor 2023 en daarna. In het najaar zal de aanbesteding plaatsvinden voor de aanleg van de resterende meters uit tranche 1, deze zullen in 2023 in uitvoering worden genomen.

Gerealiseerd tot en met 2023

Tranche 1 is afgerond. In 2023 is een projectleider aangetrokken en is gewerkt aan een aangepast plan, waarbij uitgangspunt is dat -met het resterende budget- de meest urgente locaties (tranche 2) als eerste worden aangepakt. Er is een opdracht voorbereid en uitgezet aan een onafhankelijk adviesbureau, voor het opstellen van een kostenraming en afwegingskader voor de keuze van het toe te passen type oeverconstructie.

Voor de resterende locaties (tranche 3) wordt op een later moment een plan uitgewerkt, met mogelijke toepassing van natuurvriendelijke oevers (NVO). In 2023 is de pilot NVO verder voorbereid en is een jaarrond flora- en faunaonderzoek in gang gezet, ten behoeve van de vergunningaanvraag voor tranche 2.

De basis op orde | Entrees gebied**Opgave**

Het maken van een investeringsplan voor de verbetering van de herkenbaarheid en inrichting van de entree. Het gaat hier met name om informatieborden en aanpassen/opknappen van de opritten van de parkeerterreinen.

Prognose 2023

Na vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan wordt duidelijk welke voorzieningen uit het Ontwikkelscenario planologisch haalbaar lijken en aan de hand daarvan kan nader onderzocht worden welke aanpassingen aan de opritten van de parkeerplaatsen nodig zijn. Onzeker is of het nieuwe bestemmingsplan er zal zijn in de 2023. Daarmee is ook nog geen zicht op wanneer de opritten kunnen worden opgeknapt.

Gerealiseerd 2023

Waar mogelijk zijn kleine maatregelen getroffen om de vindbaarheid te verbeteren. Zo is de bewegwijzering van de parkeerplaatsen op Winkelpolder geïntegreerd met de bebording van Wander Island en is er op Eiland 4 meer openheid gecreëerd richting de kop van het eiland, zodat de toegang tot het recreatieterrein voor de recreant beter vindbaar is.

De basis op orde | Naleven afspraken vervangen beschoeiingen**Opgave**

Handhaven op de beschoeiingsplicht die rust op de door het schap verkochte legakkers in 2017. Er zijn nog enkele legakker eigenaren die deze beschoeiingsplicht nog niet (volledig) zijn nagekomen.

Prognose 2023

Met de betreffende eigenaren zijn afspraken gemaakt om de beschoeiingsplicht zo snel mogelijk, maar in ieder geval voor eind 2023, alsnog na te komen. In kaart is gebracht hoe hier privaatrechtelijk op kan worden gehandhaafd. Alle betreffende eigenaren hebben inmiddels een plan opgesteld voor het vervangen van de beschoeiingen. Indien nodig worden de handhavingsacties in 2023 uitgevoerd.

Gerealiseerd 2023

De mogelijkheden om te handhaven en de consequenties daarvan zijn in kaart gebracht en er zijn gesprekken gevoerd met de betreffende eigenaren. Er is voor gekozen om de drie eigenaren die nog niet (volledig) aan hun beschoeiingsplicht hebben voldaan uitstel te verlenen tot het voorjaar van 2024.

De basis op orde | Compensatie natuurvriendelijke oevers**Opgave**

Waternet heeft in 2017 een vergunning voor de verkoop van de legakkers afgegeven op voorwaarde dat het Recreatieschap minimaal 150 meter 'natuurvriendelijke oever' realiseert. De voorbereiding heeft in 2021 plaatsgevonden.

Prognose 2023

In overleg met Waternet wordt gekeken waar de compensatie plaats kan vinden. We streven naar start van de realisatie in 2023.

Gerealiseerd tot en met 2023

Deze opgave wordt in samenhang bekeken met de voorbereidingen voor tranche 2 en 3 en de pilot

met natuurvriendelijke oevers.

De basis op orde | Actualisatie Verordening

Opgave

In 2020 heeft het DB besloten dat de verordeningen van Stichtse Groenlanden en van Vinkeveense Plassen worden geactualiseerd en de regelgeving geharmoniseerd.

Prognose 2023

Het project stond on hold. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor actualisatie van verordeningen, zodat in 2023 een start gemaakt kan worden met actualisatie.

Gerealiseerd 2023

In de regelgeving voor SGL A en B zijn aanpassingen nodig. Voor het (integraal) actualiseren/harmoniseren van de regelgeving SGL A en B, is een bestuursvoorstel voorbereid met plan van aanpak en begroting. De verordening heeft onder meer relatie met de bebording in het Vinkeveense Plassengebied. Omdat de bestaande bebording op een aantal plekken verdwenen of onleesbaar geworden was, is op een aantal cruciale locaties tijdelijke bebording geplaatst. Dit was noodzakelijk voor handhaving en om de recreant te informeren.

Recreatieve ontwikkeling (van de zandeilanden) | Ontwikkelscenario

Opgave

In het Ontwikkelscenario zijn verschillende ontwikkelingen opgenomen om vanaf 2024 structureel €78k te verdienen/besparen. De meeste ontwikkelingen moeten een plek krijgen in het nieuwe bestemmingsplan, voordat tot uitvoering kan worden overgegaan. Indien het bestemmingsplan verdere vertraging oploopt of niet onherroepelijk wordt of niet alle ontwikkelingen uit het ontwikkelscenario worden opgenomen in het bestemmingsplan, is het risico dat geraamde inkomsten niet tijdig of gedeeltelijk worden gerealiseerd. Aangezien in het concept-voorontwerp het ontwikkelscenario slechts gedeeltelijk is opgenomen, is al duidelijk dat langs deze weg de beoogde 78K aan structurele extra inkomsten, niet zal worden gerealiseerd.

Gerealiseerd tot en met 2023

Bestemmingsplan: Er is deelgenomen aan gesprekken over het concept bestemmingsplan. Voor een aantal gewenste ontwikkelingen die in het ontwikkelscenario zijn opgenomen, is expliciet ruimte gemaakt binnen het concept Bestemmingsplan Vinkeveense Plassengebied. Hieronder vallen opties voor tenten op enkele eilanden en het multifunctioneel gebouw (met ruimte voor horeca, kantoor en duikwinkel) op Eiland 4. Van andere ontwikkelingen was al eerder duidelijk dat deze waarschijnlijk niet haalbaar zijn (realisatie hotel) of deze worden niet expliciet mogelijk gemaakt binnen het bestemmingsplan (leisure op eiland 2). Over een aantal zaken die gaan over het beeldkwaliteitsplan legakkers en beheer en onderhoud op de eilanden is afgesproken om ambtelijk de samenwerking op te zoeken. Het bestemmingsplan is nog niet vastgesteld.

Zandeiland 4: omdat het voor Airdiving niet mogelijk bleek een tijdelijk gebouw te realiseren (met o.a. kantoorruimte voor medewerkers SBB), is met Airdiving een huurovereenkomst om niet afgesloten voor een tijdelijk onderkomen. Het dagelijks bestuur is hierover begin van het jaar geïnformeerd. Ten behoeve van aansluiting van Airdiving op de nutsvoorzieningen, was het nodig de elektra te verzwaren. Dit is een no-regret maatregel met het oog op toekomstige ontwikkelingen en gebruik van het gebied. De voorbereidende werkzaamheden voor de aansluiting door Stedin zijn in 2023 voorbereid; de aansluiting zelf is door Stedin uitgesteld. Verder hebben we een plan voorbereid om de huisvesting van de medewerkers te verbeteren, aangezien het huidige beheerkantoor verouderd is en Arbo technisch niet in orde. Op eiland 4/5 is een ondernemer gevonden die dit jaar met een foodtruck op eiland 4/5 heeft gestaan.

Op Zandeiland 1 is er een uitgiftepunt/kiosk toegevoegd nabij het strand. Recreanten op het zwemstrand kunnen zo beter bediend worden. Dit is een overeenkomst met Wander Island (tevens de uitbater van het paviljoen).

Op welke wijze er verder gewerkt wordt aan de ontwikkeling van de zandeilanden, zal mede bepaald worden door de uitkomsten van het gezamenlijke visietraject van het Recreatieschap en Staatsbosbeheer, dat voorzien is voor 2024.

Recreatieve ontwikkeling (van de zandeilanden) | snelvaren

Opgave

Het invoeren van de beleidsmaatregel snelvaren is een bevoegdheid van het Recreatieschap. Na kennis te hebben genomen van de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad van De Ronde Venen, heeft het DB van het Recreatieschap in het eerste kwartaal 2021 besloten om de maatregel snelvaren niet door te voeren.

Prognose 2023

Er wordt in 2023 geen uitvoering gegeven aan het project.

Gerealiseerd 2023

Conform prognose, werd er geen uitvoering gegeven aan het project.

Recreatieve ontwikkeling (van de zandeilanden) | Betaald parkeren

Opgave

In de financiële doorrekening bij het ontwikkelscenario, is de mogelijkheid meegenomen om betaald parkeren in te voeren.

Prognose 2023

Op basis van de businesscase die in 2021 is opgesteld, is besloten om de maatregel betaald parkeren niet in te voeren, en dit opnieuw te beoordelen wanneer er helderheid is over de mogelijkheden voor recreatieve ontwikkelingen in het gebied. In samenhang met de voortgang van het bestemmingsplan zal de stuurgroep eind 2022 het besluit om betaald parkeren voorlopig niet in te voeren, opnieuw bespreken. Afhankelijk van de bespreking zal duidelijk worden of de maatregel opnieuw geagendeerd wordt.

Gerealiseerd 2023

In 2023 hebben we het onderzoek van 2021 laten actualiseren en zijn de benodigde investeringen en maatregelen om betaald parkeren succesvol in te kunnen voeren, verder uitgewerkt. De uitkomsten hiervan worden begin 2024 verwacht.

Maatschappelijke verbreding | Pilots verzonken (blauwe) legakkers

Opgave

Pilot met Vissenbossen: In 2023 monitoren we de visstand bij de in 2020 opgeleverde pilot Vissenbossen.

Pilot met Kooiconstructie: In 2023 vindt de aanleg plaats van de pilot met een kooiconstructie. Deze pilot heeft tot doel het zichtbaar maken van de verzonken legakker en herstel van natuurlijke waarden

Prognose 2023

Pilot met Kooiconstructie: In 2023 monitoren we effecten op de natuurlijke waarden.

Gerealiseerd tot en met 2023

De kooiconstructie is in 2022 beschadigd geraakt door een storm vlak na de aanleg. Met de initiatiefnemer vinden gesprekken plaats over het mogelijke herstel hiervan. De pilot met de vissenbossen is geslaagd; de natuurwinst boven- en onder water is groot. De ervaringen met de vissenbossen worden meegenomen bij de planvorming voor de verzonken legakkers.

Recreatieve ontwikkeling (van de zandeilanden) | Liggeld

Opgave

In de financiële doorrekening bij het ontwikkelscenario, is de mogelijkheid meegenomen om liggeld te vragen aan passanten die aan de eilanden liggen. Bij de berekening van de kosten en baten, is er destijds van uitgegaan dat toezicht kon plaatsvinden in combinatie met toezicht op snelvaren. Snelvaren wordt niet ingevoerd.

Prognose 2023

De verkenning heeft niet plaatsgevonden. Insteek was om eerst af te wachten hoe de invoering van een vaarvignet zou verlopen bij de Loosdrechtse Plassen, en die ervaring te gebruiken bij het invoeren van het (digitaal) liggeld heffen voor de aanlegplaatsen bij de zandeilanden in de Vinkeveense Plassen. De ontwikkeling in de Loosdrechtse Plassen is niet uitgevoerd. Omdat de verwachte opbrengsten in het Ontwikkelingscenario voor het heffen van liggeld niet hoog zijn, heeft de stuurgroep in juni 2021 verzocht om uitvoering van deze maatregel voorlopig on hold te zetten. De verwachting is dat dit in 2023 niet zal wijzigen.

Gerealiseerd 2023

De stuurgroep heeft aangegeven de mogelijkheden voor het invoeren van liggeld opnieuw te willen agenderen. Er is, na een eerste verkenning, besloten een onderzoek uit te laten voeren door een bureau. Dit is bekostigd door de provincie en zet de mogelijkheden voor het invoeren van liggeld en vaarvignet uiteen. De uitkomsten hiervan worden begin 2024 verwacht.

Recreatieve ontwikkeling (van de zandeilanden) | Duurzaamheid**Opgave**

Bij de uitvoering van het ontwikkelingscenario voor de zandeilanden wordt onderzocht of de voorzieningen zelfvoorzienend kunnen worden ten aanzien van energie, water en riolering. Voor zover mogelijk wordt dit meegenomen als randvoorwaarde bij verdere recreatieve ontwikkelingen.

Prognose voor na 2023

Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt duidelijk welke voorzieningen in het Ontwikkelingscenario planologisch haalbaar zijn. Verwachting is dat uitvoering niet plaats zal vinden voor 2023. Zodra uitvoering gegeven kan worden aan het Ontwikkelingscenario en er voorzieningen worden gerealiseerd, wordt duurzaamheid voor zover mogelijk meegenomen als randvoorwaarde voor de ontwikkeling van de zandeilanden.

Gerealiseerd 2023

We zijn nog in afwachting van het definitief worden van het bestemmingsplan. Voor de bestaande locaties nemen we dit onderwerp zoveel mogelijk mee. Zo is er bijvoorbeeld voor gezorgd dat de foodtruck op eiland 4/5 geen aggregaat gebruikt, maar aangesloten kon worden op de elektriciteit.

Wat heeft het gekost?

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Rekening 2023
Totaal personeel	0	42.000	42.000	380.207
Totaal materieel				
Totaal Plannen maken	0	42.000	42.000	380.207

De gerealiseerde personele inzet vanuit Staatsbosbeheer betreft adviesdiensten strategisch vastgoed (€ 138.000) en plan- en projectvoorbereiding (€ 242.000).

3.4 Overhead**Wat hebben we bereikt?**

Kwalitatief bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het Recreatieschap;

- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het Recreatieschap;
- financieel beleid, begroting en verantwoording.

Daarbij is rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het Recreatieschap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en andere stakeholders in het schapsgebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De ondersteuning van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur heeft plaats gevonden door het leveren van de volgende producten:

1. Accountmanagement;
2. Bestuursadvies¹
3. Juridische ondersteuning en advisering;
4. Financiën.

3.4.1 Accountmanagement

Door middel van de inzet van een accountmanager was er een aanspreekpunt voor het Recreatieschap en een opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten. De accountmanager heeft opgetreden als sparringpartner voor uw organisatie en als opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten. In dat kader heeft hij de voortgang van de projecten en werkzaamheden die daaruit voortkomen bewaakt en heeft hij u geïnformeerd over de voortgang en de eindresultaten.

De activiteiten van accountmanagement omvatten:

- het coördineren van bestuursvoorstellen binnen de uitvoeringsorganisatie;
- het (laten) uitvoeren van gemaakte afspraken;
- het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen;
- het fungeren als aanspreekpunt voor de bestuurssecretaris, schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/projecten die in schapsverband spelen;
- de eindtoets op bestuursvoorstellen.

Het bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden bestaat uit vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten en de Provincie Utrecht. In 2023 is het Dagelijks bestuur acht keer bijeengekomen. Het Algemeen Bestuur is vier keer bijeengekomen.

3.4.2 Bestuursadvies

De bestuurssecretaris is de expert-sparringpartner voor het Recreatieschap. Zij adviseert en begeleidt het bestuur en andere samenwerkingspartners, en helpt deze op weg met de vraagstukken en opgaven waar ze mee te maken heeft. Zij ondersteunt de uitvoering van bestuurlijke taken en besluitvormingsprocessen en denkt mee over bestuurlijke vraagstukken. Als rechterhand van het bestuur vertaalt de bestuurssecretaris de besluiten naar concrete afspraken voor Staatsbosbeheer. De bestuurssecretaris is de ambtelijke opdrachtgever, en de invulling van deze functie wordt verzorgd door de Provincie Utrecht. De kosten voor 2023 zijn nog niet in rekening zijn gebracht.

De bestuurssecretaris wordt geadviseerd door een ambtelijke klankbordgroep met daarin vertegenwoordigers vanuit de deelnemende gemeenten van Recreatieschap Stichtse Groenlanden. De

¹ Geen onderdeel van de geleverde diensten / personele capaciteit van Staatsbosbeheer.

Ambtelijke Klankbord Groep (AKBG). De AKBG is in 2023 zes keer bijeengekomen in de aanloop naar de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur.

3.4.3 Juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht. Hieronder kan met name worden verstaan; het adviseren over, het beoordelen van of het opstellen van overeenkomsten. Daarnaast heeft het product betrekking op het beoordelen van aansprakelijkstellingen jegens het Recreatieschap en het aansprakelijk stellen van derden. Tevens biedt dit product ondersteuning aan bij het opstellen en wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling, de Gebiedsverordening of de daartoe behorende aanwijzingsbesluiten. Bij eventuele gerechtelijke procedures wordt er opgetreden als gemachtigde. Tot slot behoren ook het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de WOO (Wet Open Overheid) en Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) tot de juridische ondersteuning en advisering.

De volgende openbaarheidsparaagraaf beschrijft de activiteiten die in 2023 zijn uitgevoerd op de thema's verbetering informatiehuishouding, de actieve en passieve openbaarmaking.

Verbetering informatiehuishouding

In 2023 zijn de volgende activiteiten gerealiseerd:

- **Bewustwording:** In de organisatie wordt binnen het project en bij reguliere trainingen van 360° gecommuniceerd hoe er gewerkt moet worden met documenten met behulp van de infographic 'wat sla ik waar op'. Het blijkt in de praktijk nog lastig te zijn, er is meer aandacht en ondersteuning nodig voor de medewerkers. Er wordt een hulpmiddel ontwikkeld dat afdelingen en provinciale eenheden moet helpen bij het opslaan van documenten.
- **Berichtenarchivering:** In 2024 komt er vanuit het Rijk een nieuwe richtlijn beschikbaar voor het archiveren van berichten en in 2023 is er een impactanalyse opgesteld.
- **E-mailarchivering:** Het opstellen van de impactanalyse wordt uitgevoerd zodra de richtlijnen vanuit het Rijk helder zijn.
- **Ontwikkeling Informatiesysteem:** Microsoft Teams is in de organisatie ingevoerd. Vanwege veiligheidsissues en gebrek aan voldoende capaciteit is de integratie van MS Teams en 360° nog niet operationeel, maar bevindt deze zich nog in de testfase.
- **Datamanagement:** Er is een verkenning datamanagement gestart dat in 2024 wordt afgerond.
- **KWIV-profielen:** In 2022 is er gewerkt aan de implementatie van het Kwaliteitsraamwerk Informatievoorziening (KWIV) om zicht te krijgen op benodigde informatie en competenties van medewerkers. Alle I-functies zijn gekoppeld aan een beschikbaar profiel. Met collega-organisaties is er gewerkt aan de uitwerking van profielen voor informatieprofessionals.

De trend van de jaarlijkse meting informatiehuishouding laat een kleine stijging zien ten opzichte van voorgaande jaren.

Actieve openbaarmaking

De ontwikkeling van een platform (PLOOI) waar alle overheden hun openbaar te maken documenten konden plaatsen, is stopgezet. Het kabinet heeft besloten om eerst een eenvoudiger variant met een verwijzindex en een zoekfunctie te ontwikkelen. Deze variant is inmiddels operationeel. Deelname aan dit platform is momenteel nog op vrijwillige basis, waarbij Recreatieschap Stichtse Groenlanden nog niet is aangesloten. WOO-verzoeken en besluiten worden nog steeds op onze eigen website openbaar gemaakt. Vanwege vertraging in de realisatie van het publicatieplatform, is ook de inwerkingtreding van het actieve openbaarmakingsdeel van de WOO vertraagd. Recreatieschap Stichtse Groenlanden volgt de

ontwikkelingen nauwlettend, maar gezien de financiële situatie, waarin de nieuwe taken beperkt worden vergoed, neemt het geen leidende rol op zich.

Passieve openbaarmaking

Er zijn drie verzoeken binnengekomen, waarvan één verzoek na overleg met de aanvrager is ingetrokken en één verzoek ten onrechte was ingediend bij het Recreatieschap. Het derde verzoek is behandeld. De doorlooptijd is langer geweest dan idealiter gewenst. Dit komt omdat ten tijde van het verzoek, verloop was bij het Woo-team. Hierdoor was er tijdelijk te weinig capaciteit en na een succesvolle werving moesten mensen worden ingewerkt, wat in die periode ten koste ging van de productiviteit.

Jaar	Aantal verzoeken	Gemiddelde behandeltijd in dagen
2023	3	62

3.4.4 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Verzorgen van de financiële administratie van de Gemeenschappelijke Regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- Incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen;
- Uitvoeren van de interne controle gericht op getrouwheid en rechtmatigheid op financieel gebied, waarbij de nadruk ligt op 'inkoop en aanbestedingen', het betalingsverkeer en de volledigheid van huur- en erfpachtopbrengsten;
- Toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- Het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders;
- Opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, kwartaalrapportages en jaarstukken;
- Begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidiecontroles, jaarrekeningcontrole);
- Werkzaamheden in het kader van de vennootschapsbelastingplicht.

Wat heeft het gekost?

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Rekening 2023
Totaal personeel	3.928.221	777.000	777.000	662.212
Totaal materieel	1.215	10.888	45.763	48.664
Totaal Overhead	3.929.436	787.888	822.763	710.876

De gerealiseerde personele inzet vanuit Staatsbosbeheer betreft de kosten van bestuurlijke ondersteuning (€ 146.000), de kosten van financiën (€ 485.000) en de inzet van juridische ondersteuning (€ 31.000).

3.5 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten en provincie in het Recreatieschap.

Deelnemersbijdragen

Recreatieschap Stichtse Groenlanden Deelnemersbijdragen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Rekening 2023
<i>Programmagebied A</i>				
Provincie Utrecht	1.133.840	811.013	811.013	811.013
Gemeente De Bilt	47.118	42.053	42.053	42.053
Gemeente Lopik	69.552	62.162	62.162	62.162
Gemeente IJsselstein	167.571	149.664	149.664	149.664
Gemeente Houten	241.366	215.691	215.691	215.691
Gemeente Woerden	252.217	225.373	225.373	225.373
Gemeente Stichtse Vecht	200.720	179.316	179.316	179.316
Gemeente Nieuwegein	302.976	270.676	270.676	270.676
Gemeente Utrecht	1.254.932	1.324.670	1.324.670	1.324.670
<i>Totaal Programmagebied A</i>	<i>3.670.292</i>	<i>3.280.618</i>	<i>3.280.618</i>	<i>3.280.618</i>
Gemeente Amsterdam	232.600	232.600	232.600	232.600
Gemeente Ronde Venen	622.465	505.012	505.012	505.012
Provincie Utrecht	652.924	716.325	486.325	486.325
<i>Totaal Programmagebied B</i>	<i>1.507.989</i>	<i>1.453.937</i>	<i>1.223.937</i>	<i>1.223.937</i>
Saldo	5.178.281	4.734.555	4.504.555	4.504.555

3.6 Onvoorzien

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Rekening 2023
Totaal personeel		0	0	0
Totaal materieel		2.251	0	0
Onvoorzien	0	2.251	0	0

3.7 Projecten

De projecten/kredieten (meestal investeringen met maatschappelijk nut) worden gefinancierd uit de reserves van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden dan wel uit subsidie/bijdragen van derden. De controle op de voortgang van de projecten en de uitputting van de kredieten worden bewaakt in een projectadministratie. In 2023 zijn geen projecten gefinancierd vanuit de reguliere exploitatie. In hoofdstuk 5, onder "Toelichting op de balans", worden de projecten die gefinancierd worden uit subsidie/bijdragen van derden per project nader toegelicht.

3.8 Mutaties in reserves

Reserve	Stand per 31-12-2022	Bestemming Resultaat 2022	Toevoegingen 2023	Onttrekkingen 2023	Bestemming Resultaat 2023	Stand per 31-12-2023
Algemene reserve (programma A)	5	509.807	458.690			968.502
Gerealiseerd resultaat 2023 (programma A)					-99.864	-99.864
Reserve natuurontwikkeling fietspaden	45.378					45.378
Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas	969.500		59.218	65.000		963.718
Herplantfonds Nedereindseplas	14.386					14.386
Reserve MVP rioolpomp	885			885		0
Reserve fietspad Nieuw Wulven	34.904			5.817		29.087
Calamiteiten fonds	48.900					48.900
Reserve ontwikkelplan Maarsseveense Plassen	518.848			14.803		504.045
Reserve ontwikkelplan komende jaren	209.356		125.000			334.356
Reserve boomveiligheid	16.000					16.000
Reserve Heemstede Noord	84.849					84.849
Strategische keuzes reserve	4.500					4.500
Bestemmingsreserve inspecties	187.645		105.580	9.515		283.710
Bestemmingsreserve Transitiekosten	650.989			409.562		241.427
Subtotaal Bestemmingsreserves (programma A)	2.786.140	0	289.798	505.582	0	2.570.357
Algemene reserve (programma B)	0	-75.516				-75.516
Gerealiseerd resultaat 2023 (programma B)					205.065	205.065
Reserve Duiken	23.974			12.533		11.441
Reserve Legakkers beschoeiingen	82.803			10.350		72.453
Reserve uitvoeringsprogramma VVP	64.385			44.385		20.000
Reserve Entrees gebied	160.223			142.798		17.425
Reserve gevolgen verkoop legakkers	33.247					33.247
Bestemmingsreserve inspecties	18.370		12.397	2.580		28.187
Bestemmingsreserve transitiekosten	272.765			211.456		61.309
Bestemmingsreserve Investerings			177.738	78.618		99.120
Subtotaal Bestemmingsreserves (programma B)	655.766	0	190.135	502.720	0	343.181
TOTAAL RESERVES	3.441.910	434.291	938.623	1.008.302	105.201	3.911.724

In hoofdstuk 5 onder “Toelichting op de balans” worden de toevoegingen en onttrekkingen per reserve nader toegelicht.

3.9 Wat heeft het gekost ?

Overzicht van baten en lasten 2023

Programma instandhouding gebieden	Lasten	
	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Personeel	2.241.000	1.996.552
Materieel	3.422.956	3.379.311
Totaal Gebiedsbeheer	5.663.956	5.375.863
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	0	21.029
Totaal Plannen maken	42.000	380.207
Totaal overhead	822.763	710.876
Totaal Algemene middelen	0	0
Onvoorzien	0	0
Saldo gewone bedrijfsvoering	6.528.719	6.487.976
Totaal kredieten	0	0
Saldo van baten en lasten	6.528.719	6.487.976
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	909.405	938.623
Gerealiseerd resultaat	7.438.124	7.426.599

Baten	
Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
0	
1.818.008	2.018.939
1.818.008	2.018.939
0	
0	
0	
0	
4.504.555	4.504.555
0	
0	
6.322.563	6.523.494
0	
0	
6.322.563	6.523.494
1.115.561	1.008.305
7.438.124	7.531.800

Saldo	
Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
-2.241.000	-1.996.552
-1.604.948	-1.360.372
-3.845.948	-3.356.924
0	-21.029
-42.000	-380.207
-822.763	-710.876
4.504.555	4.504.555
0	0
-206.156	35.519
-206.156	35.519
206.156	69.682
0	105.201

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het Recreatieschap in staat is om financiële middelen vrij te maken om de risico's, die zich in de praktijk kunnen voordoen, op te vangen zonder dat hiervoor het beleid gewijzigd, danwel ingekrompen, dient te worden. Deze ratio wordt bepaald conform de nota weerstandsvermogen.

Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Nr	Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden (hoog, midden, laag*)	Impact *)
1	Risico's op naheffingen/boetes door mogelijk niet voldoen aan regelgeving Vennootschapsbelasting (VPB)	zie toelichting	PM	hoog	PM
2	Actualiteit verordeningen	zie toelichting	PM	hoog	PM
3	Actualiteit/aanwezigheid financiële verordeningen/rechtmatigheidsverantwoording 2023	zie toelichting	PM	hoog	PM
4	Erfpacht & huur (niet nagekomen verplichtingen)	zie toelichting	€ 125.000	hoog	€ 100.000
5	Exploitatie zandeilanden	zie toelichting	€ 78.000	hoog	€ 62.400
6	Aanbesteding vervangen beschoeiingen VVP	zie toelichting	PM	hoog	PM
	Totaal		€ 203.000		€ 162.400

*) De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico 1: Risico's op naheffingen/boetes door mogelijk niet voldoen aan regelgeving (VPB)

Met ingang van 1 januari 2016 is de VPB-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn niet in een extern advies door een fiscalist ten behoeve van het Recreatieschap in beeld gebracht.

Per activiteit of cluster van activiteiten dient te worden beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Uit de beschikbare dossiers/informatie van SGL door RMN is wel een memo van een ingehuurd bureau beschikbaar, echter geen uitwerking van een fiscalist in combinatie met een standpunt van de Belastingdienst.

Risico 2: Verordeningen niet actueel en risico's op onrechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur van SGL heeft in 2020 al vastgesteld, dat de teksten van zowel de verordening Vinkeveense Plassen, als die van de verordening Stichtse Groenlanden, op onderdelen achterhaald en/of onjuist zijn en dat dit problemen oplevert in de communicatie met bezoekers van de recreatiegebieden, in het bijzonder bij handhaving en toezicht. Problemen doen zich ook voor bij het verlenen van vergunningen en ontheffingen en de heffing van leges. Gelet hierop heeft het Dagelijks Bestuur in mei 2020 besloten om deze verordeningen samen te voegen en te actualiseren en hiervoor opdracht te verlenen aan RMN. Deze werkzaamheden zijn door RMN gestaakt als gevolg van de discussie over de toekomst van de recreatieschappen in de provincie Utrecht. Recentelijk is een plan van aanpak samengesteld om de verordeningen te actualiseren. Oplevering hiervan staat gepland medio 2025.

Risico 3: Actualiteit/aanwezigheid financiële verordeningen/Rechtmatigheidsverantwoording 2023

De verschillende verordeningen en procesbeschrijvingen in het kader van de verplichte rechtmatigheidsverantwoording 2023 zijn niet actueel/niet aanwezig. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de begroting. Waar het tot 2022 nog gebruikelijk was dat de controlerend accountant de controle uitvoert en hierover rapporteert aan het algemeen bestuur, rapporteert het dagelijks bestuur dit vanaf boekjaar 2023 zelfstandig door middel van de rechtmatigheidsverantwoording.

Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in de documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving van het normenkader rechtmatigheid 2023, vastgesteld door het algemeen bestuur, en de grenzen inzake toelichtingen opgenomen in de financiële verordening 2023 van het Recreatieschap (eveneens vastgesteld door het algemeen bestuur).

Mogelijk wordt niet (tijdig) voldaan aan wet- en regelgeving inzake deze rechtmatigheidsverantwoording. In december 2023 heeft het algemeen bestuur van SGL de gewijzigde financiële verordeningen en het normenkader vastgesteld.

Risico 4: Erfpacht & huur (niet nagekomen verplichtingen)

De geraamde omzet uit erfpacht, verhuur en evenementen bedraagt jaarlijks ongeveer € 500.000. Het risico dat exploitanten niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen (bijvoorbeeld door de hoge inflatie) is aanwezig. Het risico wordt ingeschat op 25% van de geraamde omzet is € 125.000.

Risico 5: Exploitatie zandeilanden Vinkeveense plassen

In het toekomstplan VVP is rekening gehouden met een netto opbrengst van de exploitatie van de zandeilanden van minimaal € 78.000 per jaar. Er is een groot risico dat de opbrengsten niet haalbaar blijken, ook omdat het dagelijks bestuur heeft besloten om de beleidsmaatregel 'invoeren snelvaren' te stoppen door ontbreken van draagvlak binnen de gemeente. De ontwikkeling van de zandeilanden is mede afhankelijk van het nog vast te stellen herziene bestemmingsplan door gemeente Ronde Venen.

De planning hiervan is vertraagd. Gemeente De Ronde Venen geeft aan te verwachten het bestemmingsplan eind 2024 vast te kunnen stellen. Een aantal beoogde ontwikkelingen die opbrengsten zouden kunnen genereren, worden niet mogelijk gemaakt in het (ontwerp)bestemmingsplan.

In het eerste kwartaal van 2024 zijn gesprekken gevoerd om de verdienopgave te herijken. De uitkomsten hiervan worden besproken in de stuurgroep en meegenomen in het gezamenlijke visietraject van het Recreatieschap en Staatsbosbeheer, dat voorzien is voor 2024. Dit geeft een onzeker toekomstbeeld.

Risico 6: Aanbestedingen vervangen beschoeiingen Vinkeveense plassen

De aanbesteding van de 1e tranche is geweest. Het bedrag per meter is hoger uitgevallen dan in het Toekomstplan was berekend. Daar staat tegenover dat we door de verkoop van legakkers minder meters hoeven te beschoeien. De verwachting is dat de aanbesteding voor de 2e tranche aanzienlijk hoger zal uitvallen dan de 1e tranche. Dit is het gevolg van opgelopen vertraging en de inflatie (zie ook onder 3.7 Projecten). Tranche 2 en 3 zullen Europees worden aanbesteed als de omgevingsvergunning is verleend. Het risico kan op dit moment (medio 2024) niet nader worden gekwantificeerd.

Berekening Weerstandsvermogenratio

Rekening houdend met het positieve resultaat over 2023 bedraagt het saldo van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves ultimo 2023 € 3,9 mln. Na aftrek van de bestemmingsreserves bedraagt de Algemene reserve ultimo 2023 € 1,0 mln positief (programmeergebied A € 1,1 mln positief, programmeergebied B € 0,1 mln negatief). Uitgaande van de potentiële impact van de geïdentificeerde risico's ad € 162.400, is het weerstandsvermogen 6,2 en zodoende te kwalificeren als uitstekend.

Kengetallen BBV

In het BBV (financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, Gemeenschappelijke Regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

Normen

Netto schuldquote: < 90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.

Solvabiliteitsratio: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.

Structurele exploitatieruimte: evenwicht (0 of positief).

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Netto schuldquote	20%	46%	17%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	20%	46%	17%
Solvabiliteitsratio	32%	33%	35%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	-4%	0,5%	2%
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

- De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

- De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om op lange termijn aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen.
- Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het MJOP gehanteerd. De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen.

In Q3 2021 is het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld op basis van inspecties, inventarisatie door de beheerders en percentage berekening van niet kapitaalintensieve goederen (meubilair). Hieruit zijn budgetten en een tijdspad geraamd voor groot onderhoud (GOH), investeringen (INV), en inspecties. Het MJOP is een eerste stap naar het maken van werkplannen. Momenteel zijn niet alle objecten voor 100% gedekt, maar over tijd zal het MJOP steeds meer een sluitend geheel gaan worden. Het MJOP is voor zes jaar opgesteld. De kosten van Voorbereiding, Administratie en Toezicht (VAT) zijn hierin niet begrepen; dit wordt meegenomen bij de herijking door Staatsbosbeheer en de koppeling met het TerreinBeheerModel (TBM). Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elk jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is. Uitgaande van het MJOP uit 2021 is in onderstaand overzicht het meerjarig te verwachten verloop van de voorziening, verdeeld over de programmagebieden A en B weergegeven. Voor de dotaties in de voorzieningen voor 2027 en 2028 dient nog besluitvorming door het bestuur plaats te vinden, maar zijn wel in lijn met de te verwachten kosten van het meerjarig onderhoud.

Stand voorziening	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Onderhoudsgebied programmagebied A</i>						
Stand voorziening 1 januari	1.207.658	1.315.006	859.131	691.045	633.585	603.621
Dotatie	192.602	192.602	192.602	192.602	192.602	192.602
Onttrekking	85.254	648.477	360.688	250.062	222.566	226.168
Stand voorziening 31 december	1.315.006	859.131	691.045	633.585	603.621	570.055
<i>Onderhoudsgebied programmagebied B</i>						
Stand voorziening 1 januari	446.843	431.923	241.606	170.831	137.806	76.756
Dotatie	14.356	14.356	14.356	14.356	14.356	14.356
Onttrekking	29.276	204.673	85.131	47.381	75.406	16.637
Stand voorziening 31 december	431.923	241.606	170.831	137.806	76.756	74.475
Totaal stand voorziening SGL 31 december	1.746.929	1.100.737	861.876	771.391	680.377	644.530

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/ schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. De kasgeldlimiet voor 2023 kan als volgt worden weergegeven: Totaal van de lasten begroting 2023: € 6.155.937. De te verwachten limiet is 8,2% zijnde € 504.787.

Realisatie 2023: totaal van de lasten jaarrekening 2023 bedraagt € 6.487.976. De limiet is 8,2%, zijnde € 532.014. Het Recreatieschap voldoet aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. De verwachte renterisiconorm voor 2023 kan als volgt worden weergegeven: Totaal van de lasten begroting 2023 € 6.155.937. De verwachte limiet is 20% zijnde € 1.231.187. In 2023 is € 204.000 afgelost op de leningen en past dus ruim binnen deze limiet.

Mutaties in de leningen portefeuille

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	2.796.150	2.580.000	3.047.548	2.969.301	2.650.979	2.489.600
Nieuwe leningen	0	621.548	200.063		156.943	
Af:						
Herrubricering	12.150					
Reguliere aflossing	204.000	154.000	278.310	318.322	318.322	349.711
Stand per 31 december	2.580.000	3.047.548	2.969.301	2.650.979	2.489.600	2.139.889

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en rentetoerekening

Het BBV bevat voorschriften met betrekking tot de rentetoerekening. De interne rentetoerekening is afhankelijk van de verhouding netto rentelasten afgezet tegen de integraal gefinancierde activa. Het Recreatieschap heeft geen grondexploitaties, zodat een aparte renteberekening hiervoor buiten beschouwing kan worden gelaten. Projectfinanciering is eveneens niet van toepassing. De interne rentetoerekening loopt via het taakveld 0.5 Treasury. Conform historie wordt er geen renteresultaat begroot. Over reserves en voorzieningen wordt geen rente toegerekend.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het Recreatieschap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. Zie verder het overzicht in de toelichting op de balans, onderdeel Schatkistbankieren.

4.4 Grondbeleid

Het grondbeleid van het Recreatieschap is uitgevoerd zoals vastgelegd. Uitvoering van de bestaande afspraken staat daarin centraal. Concreet ging het in 2023 om voorbereiding van de verkoop van randen langs de Maarsseveense Plas die zijn doorgezet (uitvoering verwacht in 2024) en de uitgevoerde aankoop van het perceel binnen de golfbaan in de gemeente Houten (de Mondial). Daarnaast is er gereageerd op vragen die zich voordeden op initiatief van de omgeving, zoals de vraag van de gemeente IJsselstein om stukjes grond aan de zuidzijde van de Nedereindse Plas. Binnen de ontwikkeling van het terrein in de uiterwaarden van Salmsteke zijn de bestaande bestuurlijke afspraken over het eigendom na inrichting nog actueel. Hierop wordt inzet geleverd. Uitgangspunt was en is, dat aan en verkoop via het bestuur wordt besloten.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht geweest op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting, zulks in relatie tot de met eigendom/erfpacht samenhangende kosten. Door het aanhoudende herstel van de economie zal de investeringsbereidheid bij ontwikkelende partijen toenemen, maar concrete investeringsvoorbeelden zijn nog niet voor handen.

In 2023 heeft het Recreatieschap een kavel ter grootte van 5.225 m² verworven. Deze kavel werd reeds omringd door eigendommen van het Recreatieschap, welke in erfpacht zijn uitgegeven aan golfclub The Mondial. Ook de nieuw verworven kavel zal worden toegevoegd aan de golfbaan en zodoende ondergebracht worden in de erfpachtovereenkomst.

In 2023 is een aanvang gemaakt met de controle van de SGL-B bestanden in relatie tot Zeggenschap (eigendom, erfpacht, opstal, etc) en de vastgoed-gerelateerde vragen. Op 137 percelen is een zeggenschapsvraag naar voren gekomen. Die kan ontstaan grofweg in twee situaties; er is eigendom/erfpacht maar geen beheer ingetekend (in GeoVisia) of geen eigendom/erfpacht maar wel beheer ingetekend. Per perceel waar dit van toepassing is, is gekeken wat de mogelijke oorzaak en impact is. In die gevallen dat er sprake was van een minimale afwijking die naar verwachting is ontstaan door een 'tekenfout' en weinig tot geen impact heeft op beheer(kosten) is dit in de beheerdata aangepast. Hiermee is het grootste deel opgelost.

Naast de zeggenschapsvraagstukken zijn tijdens de omzetting naar TBM ook andere vragen naar voren gekomen die van invloed (kunnen) zijn op het beheer van het gebied. Het gaat hierbij om zaken als opstellen op grond van het Recreatieschap, gronden die door derden worden beheerd, of zaken die door het Recreatieschap worden beheerd op grond van derden zonder dat in deze gevallen een overeenkomst beschikbaar is. In lijn met de controles en acties Zeggenschap en Vastgoed voor SGL-B worden deze controles tevens uitgevoerd voor SGL-A. Dit zal naar verwachting medio 2024 opgeleverd gaan worden. De openstaande vraagstukken zullen in 2024 worden voorgelegd aan het bestuur, teneinde acties te beleggen ter oplossing van de diverse vraagstukken.

4.5 Bedrijfsvoering

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst. Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. Bij de vigerende Samenwerkingsovereenkomst (SOK) hoort een volmacht- en mandaatlijst. De in de SOK opgenomen indexatie is voor 2023 niet toegepast.

Begroting 2023 versus realisatie voor SGL als geheel

Deelprod.	Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023
Bestuursproducten	Accountmanagement	0	112.067
	Bestuursadvies	0	23.657
	Secretariaat	0	6.144
	Plan van aanpak Visie SGL	0	4.407
Communicatie	Omgevingsmanagement	0	45.910
Economisch Beheer	Beheer vastgoed & gronden (rentmeester)	234.000	205.659
	Economisch beheer	0	0
Financien	Financieel beleid	0	286
	Planning & control	777.000	480.026
	Project control	0	121
	extra werkmh programmabegroting	0	4.982
Juridische zaken	Juridische ondersteuning	0	29.488
	WOB procedures	0	1.036
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	Adviesdiensten strategische vastgoed	0	138.016
	Ondersteuning recreatie, landschaps- en natuurbeheer	0	91.882
	Planvorming en gebiedsontwikkeling	0	0
	Vorbereiden programma en projectmanagement	42.000	242.191
Regelgeving en Handhaving	Toezicht & Handhaving	518.000	535.144
	Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	0	2.992
Terreinbeheer	Beheerinformatie	0	58.121
	SOK Vrijwilligers en actief burgerschap	0	21.029
	Uitvoeren terreinbeh. RO Begeleiding	1.489.000	969.273
	Uitvoeren terreininspecties	0	76.381
	Zorg en arbeidsparticipatie	0	763
	Terreinbeheer	0	0
Overige Lasten	Algemene baten en lasten	0	0
Marketing & productontwikkeling	Advies marketing	0	10.427
Eindtotaal		3.060.000	3.060.000

Begroting 2023 versus realisatie programmegebied A

Deelprod.	Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023
Bestuursproducten	Accountmanagement	0	81.809
	Bestuursadvies	0	17.269
	Secretariaat	0	4.485
	Plan van aanpak Visie SGL	0	3.217
Communicatie	Omgevingsmanagement	0	33.514
Economisch Beheer	Beheer vastgoed & gronden (rentmeester)	154.440	150.131
	Economisch beheer	0	0
Financien	Financieel beleid	0	209
	Planning & control	512.820	350.419
	Project control	0	88
	extra werkmh programmabegroting	0	3.637
Juridische zaken	Juridische ondersteuning	0	21.526
	WOB procedures	0	756
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	Adviesdiensten strategische vastgoed	0	100.752
	Ondersteuning recreatie, landschaps- en natuurbeheer	0	67.074
	Planvorming en gebiedsontwikkeling	0	0
	Vorbereiden programma en projectmanagement	27.720	176.799
Regelgeving en Handhaving	Toezicht & Handhaving	341.880	390.655
	Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	0	2.184
Terreinbeheer	Beheerinformatie	0	42.428
	SOK Vrijwilligers en actief burgerschap	0	15.351
	Uitvoeren terreinbeh. RO Begeleiding	982.740	707.569
	Uitvoeren terreininspecties	0	55.758
	Zorg en arbeidsparticipatie	0	557
	Terreinbeheer	0	0
Overige Lasten	Algemene baten en lasten	0	0
Marketing & productontwikkeling	Advies marketing	0	7.612
Eindtotaal		2.019.600	2.233.800

Begroting 2023 versus realisatie programmagebied B

Deelprod.	Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023
Bestuursproducten	Accountmanagement	0	30.258
	Bestuursadvies	0	6.387
	Secretariaat	0	1.659
	Plan van aanpak Visie SGL	0	1.190
Communicatie	Omgevingsmanagement	0	12.396
Economisch Beheer	Beheer vastgoed & gronden (rentmeester)	79.560	55.528
	Economisch beheer	0	0
Financien	Financieel beleid	0	77
	Planning & control	264.180	129.607
	Project control	0	33
	extra werkmh programmabegroting	0	1.345
Juridische zaken	Juridische ondersteuning	0	7.962
	WOB procedures	0	280
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	Adviesdiensten strategische vastgoed	0	37.264
	Ondersteuning recreatie, landschaps- en natuurbeheer	0	24.808
	Planvorming en gebiedsontwikkeling	0	0
	Vorbereiden programma en projectmanagement	14.280	65.391
Regelgeving en Handhaving	Toezicht & Handhaving	176.120	144.489
	Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	0	808
Terreinbeheer	Beheerinformatie	0	15.693
	SOK Vrijwilligers en actief burgerschap	0	5.678
	Uitvoeren terreinbeh. RO Begeleiding	506.260	261.704
	Uitvoeren terreininspecties	0	20.623
	Zorg en arbeidsparticipatie	0	206
	Terreinbeheer	0	0
Overige Lasten	Algemene baten en lasten	0	0
Marketing & productontwikkeling	Advies marketing	0	2.815
Eindtotaal		1.040.400	826.200

Anders dan de Begroting 2023, is -conform AB-besluit- de realisatie in 2023 verwerkt in de verhouding 73% (Programmagebied A) en 27% (Programmagebied B). De meerkosten (boven het bedrag van € 3,06 mln) zijn conform de Samenwerkingsovereenkomst tussen het Recreatieschap en Staatsbosbeheer voor rekening gekomen van Staatsbosbeheer.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: voorwaardencriterium, begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium, hieronder nader toegelicht:

1. **Het voorwaardencriterium:** alle financiële beheers-handelingen zijn verricht in overeenstemming met wet- en regelgeving.
2. **Het begrotingscriterium:** Alle lasten in het begrotingsjaar vallen binnen de begroting (incl. wijzigingen) zoals door het algemeen bestuur is goedgekeurd. Een aantal begrotingsoverschrijdingen is niet verwijtbaar aan het dagelijks bestuur, bijvoorbeeld omdat ze niet voorzienbaar waren of omdat er ook hogere baten aan ten grondslag liggen.
3. **Het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium:** het dagelijks bestuur heeft voldoende waarborgen genomen om te voorkomen dat als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen zijn verleend of een te laag dan wel geen bedrag aan heffingen aan het Recreatieschap is betaald.

Verder dient hierbij opgemerkt te worden dat rechtmatigheid breder is dan bovengenoemde drie criteria. De andere zes criteria (calculatie, valuterings, adressering, volledigheid, aanvaardbaarheid en levering) worden afgedekt door het getrouw beeld en de accountant zal hierover haar oordeel geven. Het dagelijks bestuur is niet verplicht om hier afzonderlijk over te rapporteren.

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de begroting. Waar het tot 2022 nog gebruikelijk was dat de controlerend accountant de controle uitvoert en hierover rapporteert aan het algemeen bestuur, rapporteert het dagelijks bestuur dit vanaf boekjaar 2023 zelfstandig door middel van de rechtmatigheidsverantwoording.

Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in de documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving van het normenkader rechtmatigheid 2023, vastgesteld door het algemeen bestuur, en de grenzen inzake toelichtingen opgenomen in de financiële verordening 2023 van het Recreatieschap (eveneens vastgesteld door het algemeen bestuur).

In het normenkader rechtmatigheid is opgenomen dat een grens voor de rechtmatigheidsverantwoording van 1% van de lasten en dotaties in de reserves wordt gehanteerd. Voor 2023 bedraagt deze grens €74.266. Onderstaand worden eventuele geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan €10.000,- én meer dan 10% nader toegelicht, e.e.a. conform de financiële verordening 2023 van het Recreatieschap.

Toelichting op de afwijkingen 2023 per onderstaande onderscheiden processen

Ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording is door Baker Tilly Business Advisory een verbijzonderde interne controle (VIC) uitgevoerd. Het onderzoek naar de verschillende processen is 3 oktober 2024 afgerond. Hier komen de volgende bevindingen uit voort:

1. Inkoop- en betaalproces

Uit de controle op het inkoop- en betaalproces blijken meerdere financiële onduidelijkheden en onrechtmatigheden. Zo kon voor 1 dossier omtrent Groot Onderhoud de prijs niet voldoende worden onderbouwd, wat leidt tot een financiële onduidelijkheid. De impact hiervan is geëxtrapoleerd € 18.626.

Voorop het gebied van Regulier Onderhoud is er sprake van financiële onduidelijkheden, omdat de prijs niet voldoende kan worden onderbouwd. Zo zijn voor deze dossiers slechts verklaringen ter akkoord afgegeven door de Teamleider, waardoor niet getoetst kan worden op rechtmatigheid. De geëxtrapoleerde financiële onduidelijkheid die hieruit voortvloeit bedraagt €422.634. Daarnaast zijn er meerdere dossiers die onvoldoende zijn onderbouwd, bijvoorbeeld doordat de aangeleverde stukken slechts een deel van het dossier onderbouwen of een prijsafwijking bevatten. Zodoende is de bevinding dat hier sprake is van een financiële onrechtmatigheid, die bij extrapolatie €159.708 bedraagt.

Ook op het gebied van kosten is de algemene bevinding dat er financiële onduidelijkheden zijn door het ontbreken van een voldoende prijsonderbouwing. De impact van de bevindingen in het kader van de financiële onduidelijkheid bedraagt geëxtrapoleerd € 266.180. Daarnaast is sprake van formele onrechtmatigheid, omdat voor meerdere dossiers niet kon worden vastgesteld of de uitgave door de juiste gemandateerde functionaris is geautoriseerd.

2. Investerings in materiële vaste activa en betaalproces

Uit de controle op de investeringen in materiële vaste activa blijkt dat voor twee dossiers de prijs niet voldoende kan worden onderbouwd. Het betreft de vervanging van de intercominstallatie bij het Strandbad Maarsseveense Plassen, waarbij niet kan worden aangetoond dat het uitgevoerde meerwerk ter vervanging van kabels conform opdracht is uitgevoerd. Dit was niet opgenomen in de offerte. De impact van de bevinding in het kader van de financiële rechtmatigheid bedraagt bij extrapolatie €11.216.

Daarnaast kan geen offerte worden overlegd voor de levering van meubilair door Velopa ten behoeve van project Quick Wins Nedereindse Park. Daardoor kan niet worden vastgesteld of de prijs op de inkoopfactuur correct is. De bevinding is dat hier sprake is van een financiële onduidelijkheid voor een geëxtrapoleerd bedrag van €14.641.

3. Huren en pachten (ingebruikgeving)

Uit de controle op de huren en pachten blijkt dat voor meerdere dossiers in een of meerdere jaren niet correct is geïndexeerd, waardoor een financiële onrechtmatigheid optreedt. De impact van de bevindingen in het kader van rechtmatigheid bedraagt bij extrapolatie € 12.598.

Het betreft hier contracten die in het verleden vaak eenmalig incorrect zijn geïndexeerd. Bij herberekening vanaf het moment van ingebruikgeving naar nu lopen de huurverhogingen daardoor niet meer in lijn met de CPI-index. Het proces wordt de laatste jaren wel correct gevolgd. Daarnaast is er een contractonderdeel van Andringa dat mogelijk niet wordt gefactureerd. Dit zal in 2024 verder worden onderzocht.

4. Memoriaalboekingen

Geen onrechtmatigheden geconstateerd.

5. Begrotingen – begrotingswijzigingen

Geen onrechtmatigheden geconstateerd.

6. Begrotingen – investeringskredieten

Uit de controle op de investeringskredieten is gebleken dat voor meerdere dossiers sprake is van een onrechtmatigheid. Het betreft hier overschrijdingen van investeringskredieten, die voornamelijk voortkomen uit het feit dat deze niet op juiste wijze zijn geaccordeerd. Zo zijn er investeringen die zijn goedgekeurd door het Dagelijks Bestuur, maar niet door het Algemeen Bestuur. Dit is wel een vereiste, zodoende is de overschrijding gelijk aan het investeringsbedrag. De impact van de bevindingen in het kader van de financiële rechtmatigheid bedraagt €115.729.

7. Aanbestedingen

Uit de controle op de aanbestedingen is gebleken dat voor meerdere dossiers sprake is van een onrechtmatigheid. Zo zijn er dossiers waarvan het aanbestedingsdossier ondermaats is, waardoor sprake is van formele onrechtmatigheid.

Bij dossier Meijer Groen is geconstateerd dat bij de inkoop van Regulier Onderhoud 't Waal West, Boomgaard 't Waal alle kosten onder één bestek zijn geboekt, maar in werkelijkheid tot verschillende doeleinden behoren. Dit kan echter niet worden onderbouwd. Derhalve is deze als onduidelijk aangemerkt. De impact van deze financiële onduidelijkheid bedraagt € 48.205.

Daarnaast zijn er een aantal dossiers waarvan is geconstateerd dat deze ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed en zodoende onrechtmatig zijn. Dit gaat bijvoorbeeld om de inhuur van personeel voor de strandzone Haarrijnse Plas en Regulier Onderhoud Nedereindse Plas. De

impact van de bevindingen in het kader van de financiële rechtmatigheid bedraagt bij extrapolatie € 240.812.

8. Dienstverlening door Staatsbosbeheer

Geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Conclusie

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde kaders.

De geconstateerde afwijkingen betreffen samengevat:

Proces	RECHTMATIGHEID	
	Onduidelijkheid	Fout
Inkoop- en betaalproces	707.440	159.708
Investerings in materiële vaste activa en betaalproces	14.641	11.216
Huren en pachten (ingebouwing)	-	12.598
Memoriaalboekingen	-	-
Begrotingen - begrotingswijzigingen	-	-
Begrotingen - investeringskredieten	-	115.202
Aanbestedingen	48.205	240.812
Dienstverlening Staatsbosbeheer	-	-
Totaal	€ 770.286	€ 539.536

Voor een groot deel is deze bevinding toe te schrijven aan de adoptie van de werkwijzen vanuit RMN. In 2024 zijn inmiddels al grote stappen gezet ter verbetering van voornoemde processen. Zo worden op het gebied van prestatie-ontvangst meldingen voor Regulier Onderhoud inmiddels termijnstaten gebruikt, en ook prijsontvangers worden beter gedocumenteerd om onduidelijkheden en rechtmatigheden weg te nemen. Daarnaast zijn de werknemers in alle lagen van de organisatie inmiddels beter geïnformeerd over de vereisten op het gebied van verantwoording en documentatie. Het rapport van Baker Tilly Business Advisory is een belangrijk middel waarmee we de noodzaak van procesverbeteringen binnen de organisatie kracht kunnen bijzetten.

5 JAARREKENING 2023

5.1 Balans per 31 december 2023

ACTIVA	31 december 2023	31 december 2022
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	169.939	206.381
Investeringsonderzoek, ontwikkeling, bijdragen	117.019	133.096
Bijdragen in activa eigendom van derden	52.920	73.285
Materiële vaste activa	6.608.698	6.851.276
Investerings met economisch nut	2.314.917	2.339.138
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.293.781	4.512.138
Financiële vaste activa	76.818	101.239
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	76.818	101.239
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	3.850.567	4.459.205
Vorderingen op openbare lichamen	1.829.369	1.834.102
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar	1.870.085	2.543.155
Overige vorderingen	151.113	81.948
Liquide middelen	125.375	350.433
Kas	2.535	2.658
Banksaldi	122.840	347.775
Overlopende activa	198.722	113.102
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	198.722	113.102
Totaal	11.030.119	12.081.636

PASSIVA	31 december 2023	31 december 2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen	3.911.724	3.876.202
Algemene reserve	892.986	5
Bestemmingsreserves	2.913.537	3.441.906
Gerealiseerde resultaat	105.201	434.291
Voorzieningen	1.746.929	1.654.500
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.746.929	1.654.500
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.650.115	2.853.975
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.580.000	2.796.150
Waarborgsommen	17.662	5.012
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Afkoopsommen	52.453	52.813
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	584.644	2.089.885
Overige schulden	584.644	2.089.885
Overlopende passiva	2.136.707	1.607.074
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	542.483	268.472
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.590.920	1.335.386
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.304	3.216
Totaal	11.030.119	12.081.636

5.2 Overzicht van baten en lasten 2023

Programma Instandhoudingsgebieden	Lasten		Lasten		Baten		Baten		Saldo	
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023 na 1e wijziging
Personeel	0	2.241.000	2.241.000	1.996.552	0	0	0	0	0	-2.241.000
Materieel	2.939.619	3.082.798	3.422.956	3.379.311	2.022.120	1.321.123	1.818.008	2.018.939	-917.499	-1.761.675
Totaal Gebiedsbeheer	2.939.619	5.323.798	5.663.956	5.375.863	2.022.120	1.321.123	1.818.008	2.018.939	-917.499	-4.002.675
Personeel	0	0	0	21.029	0	0	0	0	0	0
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	0	0	0	21.029	0	0	0	0	0	0
Totaal Plannen maken	0	42.000	42.000	380.207	0	0	0	0	0	-42.000
Totaal Overhead	3.929.436	787.888	822.763	710.876	0	0	0	0	-3.929.436	-787.888
Totaal Algemene middelen	0	0	0	0	5.178.281	4.734.555	4.504.555	4.504.555	5.178.281	4.734.555
Onvoorzien	0	2.251	0	0	0	0	0	0	0	-2.251
Saldo gewone bedrijfsvoering	6.869.055	6.155.937	6.528.719	6.487.976	7.200.401	6.055.678	6.322.563	6.523.494	331.346	-100.259
Totaal kredieten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	6.869.055	6.155.937	6.528.719	6.487.976	7.200.401	6.055.678	6.322.563	6.523.494	331.346	-100.259
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	1.355.169	470.715	909.405	938.623	1.458.114	603.228	1.115.561	1.008.305	102.945	132.513
Gerealiseerd resultaat	8.224.224	6.626.652	7.438.124	7.426.599	8.658.515	6.658.906	7.438.124	7.531.800	434.291	32.254

Noot: met ingang van het begrotingsjaar 2023 worden de lasten en baten exclusief de compensabele BTW in de financiële administratie verantwoord. Ten behoeve van de vergelijkbaarheid tussen 2023 zijn de lasten en baten van 2022 verlaagd met de in 2022 berekende compensabele BTW. Deze aanpassing heeft geen resultaatseffect.

Met ingang van begrotingsjaar 2023 is gekozen voor één programma; het programma “Instandhouding gebieden”. Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projectkredieten
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

- Saldo van baten en lasten: Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.
- Baten en lasten Projectkredieten: De projectkredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves: Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening 2023 van het schap, waarin door het algemeen bestuur op 29 februari 2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van het Recreatieschap.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel als verplichting opgenomen te worden.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29 februari 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is artikel 13 van de financiële verordening van toepassing leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1% (werkelijke lasten inclusief dotaties in reserves) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen. Deze grens bedraagt € 74.266;
 - Een rapporteringstolerantie van € 10.000 en meer dan 10% is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de activa en passiva een toelichting gegeven.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. Bijdragen aan activa in eigendom derden worden conform de afschrijvingstermijn van de eigenaar van de activa afgeschreven.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investerings met economisch en maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Actief	Percentage
Grond en water	0%
Bouwkundige werken	2,5% - 20%
Beschoeiing	2,5% - 4%
Bedrijfsgebouwen	4% - 20%
Machines, apparaten en installaties	5% - 20%
Woonruimtes	6,67% - 20%
Vervoermiddelen	8,33% - 20%
Overige vaste activa	4% - 20%
Routes	10%

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.

Vlottende activaVorraden

Conform de notitie materiële vaste activa van de commissie BBV dienen activa, waarvan het voornemen bestaat deze te verkopen, verantwoord te worden onder de voorraden. Deze activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren grootonderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden worden tegen nominale waarde gewaardeerd, verminderd met het totaal van de gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Op basis van de activa administratie ultimo 2022 is per activum getoetst of de categorisering naar Immateriële vaste activa, Investerings met een economisch nut en Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut en de onderdelen daarvan nog in overeenstemming was met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze toets heeft geleid tot diverse verschuivingen/herrubriceringen. In de overzichten van de Immateriële vaste activa, Investerings met een economisch nut en Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn deze verschuivingen in een specifieke kolom zichtbaar gemaakt.

In sommige gevallen heeft voorgaande toets geleid tot een 'inhaalafschrijving'. Door een incorrecte categorisering bleek de afschrijvingstermijn niet juist te zijn, waardoor over de jaren heen onvoldoende werd afgeschreven.

Daarnaast is in samenwerking met de boswachters Beheer van beide programmagebieden SGL-A en SGL-B geïnventariseerd of alle activa op de balans nog aanwezig zijn binnen de organisatie. Hieruit is gebleken dat diverse materiële en immateriële activa niet meer aanwezig waren. Door middel van inhaalafschrijvingen zijn de boekwaarden van deze posten volledig afgeschreven en naar het resultaat gebracht.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Categorie	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering vaste activa 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-							-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	133.096	8.864-			7.213			117.019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	73.285	20.365-						52.920
Totaal	206.381	-29.229	0	0	7.213	0	0	169.939

In 2023 hebben zich geen investeringen in de immateriële vaste activa voorgedaan. De post 'Bijdragen aan activa in eigendom van derden' bestaat volledig uit de bijdrage aan de pumptrack in het Noorderpark Ruigenhoek. Omdat de pumptrack pas in 2023 is opgeleverd, heeft in 2023 nog geen afschrijving plaatsgevonden.

Materiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

Investerings met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering vaste activa 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en Terreinen	531.789	-	65.000	-	-	-	-	596.789
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	636.932	588.393	14.409	-	118.953	-	-	1.120.781
Bedrijfsgebouwen	363.151	300.069-	-	-	3.350	-	-	59.732
Vervoermiddelen	11.082	-	-	-	1.112	-	-	9.970
Machines, apparaten en installaties	488.330	3.192	34.750	-	48.171	-	-	478.101
Overige materiële vaste activa	307.854	247.421-	3.589	-	14.478	-	-	49.544
Totaal	2.339.138	44.095	117.748		186.064	0	0	2.314.917

De investeringen met economisch nut in 2023 betreffen:

Omschrijving	Investering 2023
Aankoop grond Heemstedse weg	65.000
Aanpassing Elektra eilanden 1 en 8	14.409
Aanschaf trekker Agropius 320 Ecoline	34.750
Aanleg intercominstallatie Strandbad	3.589
Totaal	117.748

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut weer:

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering vaste activa 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardeverminderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en Terreinen	1.377.431	-	-	-	-	-	-	1.377.431
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	3.076.612	25.701	30.700	-	230.486	-	-	2.902.527
Bedrijfsgebouwen	12.122	2.893	-	-	1.846	-	-	7.383
Machines, apparaten en installaties	3.192	3.192	-	-	-	-	-	0
Overige materiële vaste activa	42.783	34.482	-	-	1.860	-	-	6.441
Totaal	4.512.139	-14.866	30.700	0	234.192	0	0	4.293.781

De investeringen met maatschappelijk nut in 2023 betreffen:

Omschrijving	Investering 2023
Vervangen afvalbakken en zit meubilair	20.950
Vervangen speeltoestellen eilanden 1 en 8	9.750
Totaal	30.700

Van de investeringen met maatschappelijk nut heeft € 2.872.690 (per eind 2023) betrekking op investeringen van vóór 2018.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de vooruitbetaalde vergoedingen aan grondeigenaren ten behoeve van de wandelpaden. Deze vooruitbetalingen beslaan doorgaans een periode van 5 tot 10 jaar.

Investerings met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering vaste activa 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2023
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	101.239				24.421			76.818
Totaal	101.239	0	0	0	24.421	0	0	76.818

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar zijn als volgt onderverdeeld:

	Uitzetting per 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2023	Uitzetting per 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	1.829.369	-	1.829.369	1.834.102	-	1.834.102
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-	-	-	-	-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.870.085	-	1.870.085	2.543.156	-	2.543.156
Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-	-	-	-	-
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier	-	-	-	-	-	-
Overige vorderingen	152.464	1.351	151.113	82.595	648	81.947
Overige uitzettingen						
Totaal	3.851.918	1.351	3.850.567	4.459.853	648	4.459.205

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit openstaande debiteuren betreffende diverse gemeenten en de Provincie Utrecht. Gelet op de aard van de vorderingen wordt het niet noodzakelijk geacht een voorziening voor oninbaarheid te vormen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Op balansdatum had SGL geen overtollige middelen boven de drempel van het schatkistbankieren in het kader van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF). In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen, zoals het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag afhankelijk van de omvang van de organisatie dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor SGL was dat voor 2023 een drempelbedrag van € 1.000.000. Voor organisaties met een begrotingstotaal kleiner dan €500 mln. geldt immers de drempel van € 1.000.000. SGL heeft met de BNG de afspraak gemaakt dat het saldo boven de € 1.000.000 op de reguliere betaalrekening automatisch dagelijks wordt afgeroomd naar het schatkistbankieren.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen in 2023 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	380	331	285	149
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	620	669	715	851
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	6.156			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	6.156			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	34.240	30.098	26.237	13.752
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	380	331	285	149

Uit de tabel blijkt dat geen sprake is van een overschrijding van het drempelbedrag gedurende 2023.

Rekening courant verhoudingen met niet-financiële instellingen

SGL heeft een rekening courant met de voormalige uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland. Het saldo van deze rekening courant bedroeg per 31 december 2023 € 271 credit. Dit bedrag is opgenomen onder de overige schulden. Omdat sprake is van een rekening courant voor lopende transacties is geen sprake van financiering. Om die reden wordt geen rente in rekening gebracht. Het rekening courant saldo wordt in 2024 afgewikkeld.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen debiteuren voor een bedrag van € 152.464. In 2023 is er voor een bedrag van € 1.351 een voorziening dubieuze debiteuren getroffen.

		Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Debiteuren		152.464	82.595
Voorziening dubieuze debiteuren		1.351	648
Totaal		151.113	81.947

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

		Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Kassaldi		2.535	2.658
Banksaldi		122.840	347.775
Totaal		125.375	350.433

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit de volgende onderdelen.

		Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen van:			
- Europese overheidslichamen		-	-
- Het Rijk		-	-
- Overige Nederlandse overheidslichamen		-	-
Nog te ontvangen bedragen		194.850	111.418
Vooruitbetaalde bedragen		3.872	1.684
Totaal		275.540	113.102

Nog te ontvangen bedragen

Nog te ontvangen bedragen zijn opbrengsten die betrekking hebben op 2023, maar pas in een volgend jaar daadwerkelijk tot een ontvangst leiden. De nog te ontvangen bedragen bestaan ultimo 2023 uit:

Omschrijving	Bedrag
Door te belasten kosten schades festivals	11.496
Nog te ontvangen RC rente 4 ^e kwartaal 2023	31.835
RMN voorlopige afrekening 2023	20.116
RMN door te belasten accountantskosten	35.587
Door te belasten kosten Oortjespad	9.247
Door te belasten huisvestingskosten SBB	8.276
Door te schuiven BTW	13.875
Afrekening Zandsuppletie 2023	59.218
Overige posten < € 5.000	5.200
Totaal	194.850

Vooruitbetaalde bedragen

Vooruitbetaalde bedragen zijn bedragen die voor 31 december 2023 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op latere jaren. De vooruitbetaalde bedragen bestaan ultimo boekjaar uit:

Omschrijving	Bedrag
Overige posten < € 5.000	3.872
Totaal	3.872

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van SGL wordt gevormd door de reserves en het rekeningresultaat. Het eigen vermogen bestaat uit de volgende onderdelen:

Reserve	Stand per 31-12-2022	Bestemming Resultaat 2022	Toevoegingen 2023	Onttrekkingen 2023	Bestemming Resultaat 2023	Stand per 31-12-2023
Algemene reserve (programma A)	5	509.807	458.690			968.502
Gerealiseerd resultaat 2023 (programma A)					-99.864	-99.864
Reserve natuurontwikkeling fietspaden	45.378					45.378
Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas	969.500		59.218	65.000		963.718
Herplantfonds Nedereindseplas	14.386					14.386
Reserve MVP rioolpomp	885			885		0
Reserve fietspad Nieuw Wulven	34.904			5.817		29.087
Calamiteiten fonds	48.900					48.900
Reserve ontwikkelplan Maarsseveense Plassen	518.848			14.803		504.045
Reserve ontwikkelplan komende jaren	209.356		125.000			334.356
Reserve boomveiligheid	16.000					16.000
Reserve Heemstede Noord	84.849					84.849
Strategische keuzes reserve	4.500					4.500
Bestemmingsreserve inspecties	187.645		105.580	9.515		283.710
Bestemmingsreserve Transitiekosten	650.989			409.562		241.427
Subtotaal Bestemmingsreserves (programma A)	2.786.140	0	289.798	505.582	0	2.570.357
Algemene reserve (programma B)	0	-75.516				-75.516
Gerealiseerd resultaat 2023 (programma B)					205.065	205.065
Reserve Duiken	23.974			12.533		11.441
Reserve Legakkers beschoeiingen	82.803			10.350		72.453
Reserve uitvoeringsprogramma WVP	64.385			44.385		20.000
Reserve Entrees gebied	160.223			142.798		17.425
Reserve gevolgen verkoop legakkers	33.247					33.247
Bestemmingsreserve inspecties	18.370		12.397	2.580		28.187
Bestemmingsreserve transitiekosten	272.765			211.456		61.309
Bestemmingsreserve Investerings			177.738	78.618		99.120
Subtotaal Bestemmingsreserves (programma B)	655.766	0	190.135	502.720	0	343.181
TOTAAL RESERVES	3.441.910	434.291	938.623	1.008.302	105.201	3.911.724

Voor Strijkviertel is er een afspraak met de gemeente Utrecht gemaakt dat er vanuit de reserve Ontwikkelplan € 200.000 beschikbaar is voor de ontwikkeling van dit terrein.

Algemene reserve (programma A en B)

De Algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Verloop Algemene reserve programmagebied A:

	2023	2022
Saldo 1 januari	5	
Bij: Bestemming resultaat	509.807	
Bij: Toevoegingen	458.690	
Af: Onttrekkingen	0	
Saldo 31 december	968.502	5

Specificatie toevoegingen:

- Toevoeging cf 1e begr. wijz. 2023

Totaal toevoegingen

458.690
<u>458.690</u>

Verloop Algemene reserve programmagebied B:

	2023	2022
Saldo 1 januari	0	
Bij: Bestemming resultaat	-75.516	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	0	
Saldo 31 december	-75.516	0

Gerealiseerd resultaat

	2023	2022
Programmagebied A	-99.864	509.807
Programmagebied B	205.065	-75.516
Gerealiseerd resultaat	105.201	434.291

Reserve natuurontwikkeling fietspaden

Betreft een reserve t.b.v. ontwikkeling van natuur langs fiets- en wandelpaden in het Noorderpark. Dit bedrag zal worden aangewend bij nadere inrichting van dit gebied. In 2023 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas

Ten behoeve van het inrichtingsplan 't Waal is een contract gesloten met een ontzander. Hierin is bepaald, dat de ontzander het gebied recreatief inricht. Tevens betaalt hij, ter dekking van in het verleden door het recreatieschap gedane investeringen en in het kader van afkoop van een 20-jarige beheer- en onderhoudsverplichting, in totaal ruim € 944.100.

	2023	2022
Saldo 1 januari	969.500	
Bij: Toevoegingen	59.218	
Af: Onttrekkingen	65.000	
Saldo 31 december	963.718	969.500

Herplantfonds Nedereindse Plas

Dit bedrag is een aantal jaren geleden ontvangen, nadat op de Nedereindse Plas schade aan de beplantingen is aangericht. Van deze reserve vindt, na voltooiing van de sanering, herplanting bij de plas plaats. In 2023 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve MVP rioolpomp

Voor de ontvangen vergoeding voor schade aan een vervangen pomp in 2013 is een reserve gevormd. Reserve dekt de kapitaalslasten van de nieuwe pomp. Ultimo 2023 is de reserve volledig aangewend.

	2023	2022
Saldo 1 januari	885	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	885	
Saldo 31 december	0	885

Specificatie onttrekkingen:

- cf. programma begroting

Totaal onttrekkingen

885
885

Reserve fietspad Nieuw Wulven

Door het bestuur is uit het opgebouwde bedrag voor nieuw beleid in 2009 € 116.300 beschikbaar gesteld voor volledige ontsluiting van het fietspad Nieuw Wulven. Aan dit bedrag wordt jaarlijks € 5.817 onttrokken ter egalisatie van de afschrijvingslasten van het fietspad.

	2023	2022
Saldo 1 januari	34.904	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	5.817	
Saldo 31 december	29.087	34.904

Specificatie onttrekkingen:

- cf. programma begroting

Totaal onttrekkingen

5.817
5.817

Calamiteiten fonds

Een van de uitgangspunten van de 2e budgetfinancieringscyclus was de opbouw van een calamiteitenreserve. Daarbij werd afgesproken, dat een jaarlijks bedrag van € 25.000 als 'Onvoorzien' in de begroting werd opgevoerd t.b.v. opvang calamiteiten. Het maximum van de reserve is gesteld op € 100.000 eventueel verhoogd met de jaarlijkse prijsindex (voor 2015 t/m 2018 is de nullijn gehanteerd). Uitgaven ten laste van deze post worden gedaan op basis van besluiten van het dagelijks bestuur. In 2023 is de reserve niet aangesproken.

Reserve ontwikkelplan Maarsseveense plassen + Reserve ontwikkelplan komende jaren

Uitrollen van diverse ontwikkelplannen goedgekeurd door het bestuur in 2015. Saldo beschikbaar voor aanwending is voor beide reserves in totaal: € 728.204. Voor zover bedragen aangewend zijn, staan deze genoemd onder de diverse ontwikkelplannen en vallen vrij gelijktijdig met de uit investeringen gegenereerde afschrijvingen.

Verloop Reserve ontwikkelplan Maarsseveense plassen:

	2023	2022
Saldo 1 januari	518.848	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	14.803	
Saldo 31 december	504.045	518.848
Specificatie onttrekkingen:		
- Afschrijvingslasten 2023	14.804	
Totaal onttrekkingen	14.804	

Verloop Reserve ontwikkelplan komende jaren:

	2023	2022
Saldo 1 januari	209.356	
Bij: Toevoegingen	125.000	
Af: Onttrekkingen	0	
Saldo 31 december	334.356	209.356
Specificatie toevoegingen:		
- cf. programma begroting	125.000	
Totaal toevoegingen	125.000	

Reserve boomveiligheid

Reserve gevormd in 2017 in verband met uit te voeren onderzoek naar boomveiligheid. In 2023 waren er geen mutaties op deze reserve.

Reserve Heemstede Noord

In 2021 heeft de Provincie Utrecht, in het kader van Recreatie om de Stad (RodS), percelen in Heemstede Noord/ Laagraven overgedragen aan het Recreatieschap. Bij die overdracht hoort een verplichting om deze percelen te ontwikkelen voor regionale recreatie. Delen van de betreffende percelen mochten worden doorgeleverd aan de Gemeente Houten voor de realisatie van een fietsstraat bij de Heemsteedseweg, en aan Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden voor de verbreding van watergangen in het gebied. Het Recreatieschap moest de bijbehorende opbrengsten dan wel reserveren voor de recreatieve ontwikkeling van dezelfde percelen. De recreatieve ontwikkeling is uitgesteld vanwege de verwachte doorlooptijd en de transitie van RMN; deze reserve is en blijft de komende jaren beschikbaar. In 2023 waren er geen mutaties op deze reserve.

Reserve strategische keuzes

Reserve gevormd in 2017 in verband met een nader onderzoek strategische keuzes. In 2022 bedroeg de vermindering van deze reserve de afschrijvingen op activa. Ultimo 2022 is het betreffende actief volledig afgeschreven; om die reden waren er geen mutaties op deze reserve in 2023.

Bestemmingsreserve inspecties A + B

In 2021 is het MJOP vastgesteld. Deze is gebaseerd op uitgevoerde inspecties naar de technische staat van het bezit van het Recreatieschap. Om het MJOP actueel te houden blijft het belangrijk om periodiek inspecties uit te voeren om vast te stellen dat de feitelijke technische staat niet afwijkt van hetgeen in het MJOP is opgenomen. Om deze inspecties uit te kunnen voeren heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het instellen van de bestemmingsreserve inspecties voor beide gebieden.

Verloop Bestemmingsreserve inspecties programmagebied A:

	2023	2022
Saldo 1 januari	187.645	
Bij: Toevoegingen	105.580	
Af: Onttrekkingen	9.515	
Saldo 31 december	283.710	187.645

Specificatie toevoegingen:

- cf. programma begroting

Totaal toevoegingen

105.580
105.580

Specificatie onttrekkingen:

- Uitgevoerde inspecties 2023

Totaal onttrekkingen

9.515
9.515

Verloop Bestemmingsreserve inspecties programmagebied B:

	2023	2022
Saldo 1 januari	18.370	
Bij: Toevoegingen	12.397	
Af: Onttrekkingen	2.580	
Saldo 31 december	28.187	18.370

Specificatie toevoegingen:

- cf. programma begroting

Totaal toevoegingen

12.397
12.397

Specificatie onttrekkingen:

- Uitgevoerde inspecties 2023

Totaal onttrekkingen

2.580
2.580

Bestemmingsreserve Transitiekosten (A + B)

In 2022 heeft het bestuur besloten om een bestemmingsreserve transitiekosten van € 1.100.000 te vormen om de kosten van de overgang van het beheer van de terreinen naar Staatsbosbeheer te financieren. Deze reserve is gevormd vanuit de algemene reserves van programma A en programma B.

Verloop Bestemmingsreserve Transitiekosten programmagebied A:

	2023	2022
Saldo 1 januari	650.989	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	409.562	
Saldo 31 december	241.427	650.989
<i>Specificatie toevoegingen:</i>		
- cf. programma begroting	-	
Totaal toevoegingen	-	
<i>Specificatie onttrekkingen:</i>		
- Transitiekosten deel A 2023	45.384	
- Transitiekosten deel B 2023	364.178	
Totaal onttrekkingen	409.562	

Verloop Bestemmingsreserve Transitiekosten programmagebied B:

	2023	2022
Saldo 1 januari	272.764	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	211.456	
Saldo 31 december	61.308	272.764
<i>Specificatie toevoegingen:</i>		
- cf. programma begroting	-	
Totaal toevoegingen	-	
<i>Specificatie onttrekkingen:</i>		
- Transitiekosten deel A 2023	23.431	
- Transitiekosten deel B 2023	188.025	
Totaal onttrekkingen	211.456	

Reserve Duiken

De jaarlijkse dotatie aan de reserve duiken is met ingang van 2013 gestaakt. Ten laste van de reserve komen de afschrijvingslasten van tot nog toe uitgevoerde investeringen in de duikzone. De omvang van de reserve is voldoende om de investeringen te dekken.

	2023	2022
Saldo 1 januari	23.974	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	12.533	
Saldo 31 december	11.441	23.974
<i>Specificatie onttrekkingen:</i>		
- cf vastgestelde begroting 2023	12.533	
Totaal onttrekkingen	12.533	

Reserve vervanging beschoeiingen

In de jaren 2009 en 2010 is een bestek herstel legakkers uitgevoerd. Deze werd voor een deel gesubsidieerd door de Provincie Utrecht (60%). De bijdrage van het Recreatieschap bedraagt € 207.000. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve vervangingsinvesteringen/nieuw beleid en valt gelijktijdig met de afschrijving op de investering m.i.v. 2011, in 20 jaar vrij.

	2023	2022
Saldo 1 januari	82.803	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	10.350	
Saldo 31 december	72.453	82.803
Specificatie onttrekkingen:		
- cf vastgestelde begroting 2023	10.350	
Totaal onttrekkingen	10.350	

Reserve Uitvoeringsprogramma VVP

Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor de realisatie van het programma Vinkeveense Plassen 2019-2024. Ter dekking van het te verwachten nadelig saldo over 2023 (o.b.v. de prognose van september 2023) heeft het AB in december 2023 besloten om een deel van dit tekort vanuit deze reserve te financieren. Deze onttrekking ad € 39.385 is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging van 2023.

	2023	2022
Saldo 1 januari	64.385	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	44.385	
Saldo 31 december	20.000	64.385
Specificatie onttrekkingen:		
- cf vastgestelde begroting 2023	5.000	
- cf 1e begrotingswijziging 2023	39.385	
Totaal onttrekkingen	44.385	

Reserve entrees gebied

Deze reserve is in 2019 gevormd vanuit de reserve Winkelpolder en is bedoeld voor het verbeteren van de twee entrees naar dit gebied. (Winkelpolder en Zandeiland 4). Deze uitgaven worden gezien als investering waarover in 10 jaar wordt afgeschreven. Deze investeringen hebben nog niet plaatsgevonden. Ter dekking van het te verwachten nadelig saldo over 2023 (o.b.v. de prognose van september 2023) heeft het AB in december 2023 besloten om een deel van dit tekort vanuit deze reserve te financieren. Deze onttrekking (ad € 142.798) is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging van 2023.

	2023	2022
Saldo 1 januari	160.223	
Bij: Toevoegingen	0	
Af: Onttrekkingen	142.798	
Saldo 31 december	17.425	160.223
Specificatie onttrekkingen:		
- cf 1e begrotingswijziging 2023	142.798	
Totaal onttrekkingen	142.798	

Reserve gevolgen verkoop legakkers

Deze reserve is gevormd voor nog te verwachten uitgaven als gevolg van de verkoop van de legakkers. In 2023 waren er geen mutaties op deze reserve.

Bestemmingsreserve investeringen

Deze reserve is door het Algemeen Bestuur ingesteld in de programmabegroting 2023 met als doel om de afschrijvingslasten van toekomstige investeringen te kunnen dekken. Ter dekking van het te verwachten nadelig saldo over 2023 (o.b.v. de prognose van september 2023) heeft het AB in december 2023 besloten om een deel van dit tekort vanuit deze reserve te financieren. Deze onttrekking (ad € 74.222) is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging van 2023.

	2023	2022
Saldo 1 januari	0	
Bij: Toevoegingen	177.738	
Af: Onttrekkingen	78.618	
Saldo 31 december	99.120	0
Specificatie toevoegingen:		
- cf vastgestelde begroting 2023	177.738	
Totaal toevoegingen	177.738	
Specificatie onttrekkingen:		
- cf 1e begrotingswijziging 2023	74.222	
- tijdelijke bebording	4.396	
Totaal onttrekkingen	78.618	

Voorzieningen*Voorziening Groot onderhoud*

In 2021 is naar aanleiding van het vastgestelde MJOP opnieuw een voorziening groot onderhoud ingesteld. Deze voorziening heeft tot doel om schommelingen in de kosten van groot onderhoud van de kapitaalgoederen te egaliseren. Dit gebeurt door jaarlijks een gelijkblijvend bedrag in de voorziening te storten en vervolgens de werkelijke uitgaven van het betreffende jaar te onttrekken.

Omschrijving	Stand 31-12-2022	Dotatie	Ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendungen	Stand 31-12-2023
Onderhoudsvoorziening programmagebied A	1.207.658	192.602		85.254	1.315.006
Onderhoudsvoorziening programmagebied B	446.843	14.356		29.276	431.923
Totaal	1.654.501	206.958	0	114.530	1.746.929

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de vaste schulden gedurende het jaar was als volgt:

Omschrijving	Stand 31-12-2022	Herrubricering 1-1-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Stand 31-12-2023	Rentelast 2023
Obligatieleningen						
Onderhandse leningen van:						
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen						
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.796.150	12.150-		204.000	2.580.000	49.654
- binnenlandse bedrijven						
- openbare lichamen						
- overige binnenlandse sectoren						
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren						
Door derden belegde gelden:						
- Waarborgsommen	5.012	12.150	500		17.662	
- Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	52.813			360	52.453	
Totaal	2.853.975	0	500	204.360	2.650.115	49.654

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	584.644	2.089.885
Totaal	584.644	2.089.885

De overige schulden bestonden volledig uit het crediteurensaldo.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	542.483	268.472
Van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	-	-
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.590.920	1.335.386
- Overige vooruitontvangen bedragen	3.304	3.216
Totaal	2.136.707	1.607.074

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen

Verplichtingen zijn posten die ten laste van het jaar 2023 zijn gebracht, maar waarvan de facturen in de loop van 2024 zijn of worden ontvangen. De verplichtingen bestaan ultimo 2023 voornamelijk uit:

Omschrijving	Bedrag
Onderhoud Oortjespad ivm verkoop (restant)	3.764
Doorbelasting SBB (uren Samenwerkingsovk+transitie) 2023	270.753
Overlopende rente BNG	34.832
Nog te betalen bijdrage HUS SSB/UL	12.381
Kosten pontje stichting de Overkant	3.500
Waterschapslasten+OZB	52.840
Raming accountskosten	43.587
Nog te betalen kosten Verbijzonderde interne controle	22.262
Af te de dragen BTW	65.342
Nog te ontvangen facturen van leveranciers	25.877
Overige bedragen < 5000	7.345
Totaal	542.483

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Project	Saldo 1-1-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen, bestede of terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2023
Quick wins recreatieve doorontw. NP	-	218.741	77.478	141.263
Vervangen beschoeiingen WP	1.335.386	230.000	115.729	1.449.657
Totaal	1.335.386	448.741	193.207	1.590.920

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Saldo 31-12-2022	Uitgaven 2023	Totale uitgaven t/m 2023	Saldo 31-12-2023
Quick wins recreatieve doorontw. NP	339.815	0	339.815	77.478	77.478	262.337
Vervangen beschoeiingen WP	13.430.000	3.156.060	10.273.940	115.729	3.271.789	10.158.211

Quick wins doorontwikkeling Nedereindse Plas

In 2023 is dit project gestart t.b.v. de recreatieve ontwikkeling bij de Nedereindse Plas; inmiddels wordt dit gebied aangeduid als Nedereindse Park.

De volgende Quick wins zijn in 2023 gerealiseerd:

- De fietsbrugkruising ter hoogte van de skipiste is aangepast, verlengd en verhoogd;
- Op drie logische plaatsen zijn steeds vier fietsleunhekken geplaatst;
- Vijf picknickplaatsen zijn geplaatst, waarvan twee aangepast voor minder validen;
- Vijftien terreinbanken en vijftien nieuwe afvalbakken zijn geplaatst;
- Voor nieuwe welkomstborden is beeldmateriaal vervaardigd.

De Quick wins worden gefinancierd door een in april 2023 verstrekte subsidie van de Provincie Utrecht.

Vervangen oeverconstructies Vinkeveense Plassen

Door stikstofproblematiek, het benodigde jaarrond flora- en faunaonderzoek en gebrek aan capaciteit heeft het vervangen van de beschoeiingen (oeverconstructies) vertraging opgelopen. Door kostenstijgingen is het resterende budget niet voldoende voor de resterende opgave.

Er is gewerkt aan een aangepast plan, waarbij uitgangspunt is dat -met het resterende budget- de meest urgente locaties (tranche 2) als eerste worden aangepakt. Voor de resterende locaties (tranche 3) wordt op een later moment een plan uitgewerkt, met mogelijke toepassing van natuurvriendelijke oevers (NVO). Dit gebeurt aan de hand van de ervaringen die worden opgedaan met een pilot NVO. Voor de pilot NVO zijn er in 2023 twee ontwerpen uitgewerkt (plasdras en steenstort) en is een werkschrijving opgesteld.

Ten behoeve van de vergunningaanvraag voor tranche 2 is jaarrond flora en fauna-onderzoek benodigd. Dit is in 2023 in gang gezet en loopt door tot in 2024. Voor dit project is een projectleider aangetrokken. Het op te stellen plan met een aangepaste fasering waarbij de meest urgente locaties als eerste worden aangepakt, is verder voorbereid. Een opdracht is voorbereid en uitgezet bij een onafhankelijk adviesbureau voor het opstellen van een kostenraming en afwegingskader voor de keuze van het toe te

passen type oeverconstructie. De kosten hiervoor zijn gedekt uit het bedrag dat reeds op de balans (= ontvangen bijdragen) is opgenomen ten behoeve van het vervangen van de oeverconstructies.

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Onder de post overige vooruitontvangen bedragen zijn bedragen opgenomen die in 2023 al zijn ontvangen maar betrekking hebben op latere jaren. De overige vooruitontvangen bedragen bestaan ultimo 2023 voornamelijk uit:

Omschrijving	Bedrag
Overige posten < € 5.000	3.304
Totaal	3.304

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Noorderpark (Ruigenhoek)

Van Staatsbosbeheer is in het gebied Noorderpark (Ruigenhoek) een perceel in erfpacht verkregen van in totaal bijna 68,5 ha. Het erfpachtcontract heeft een looptijd tot 31-12-2070. Het Recreatieschap betaalt geen canon, maar heeft de verplichting om te zorgen voor een goede staat van onderhoud.

Fietspaden

Van Staatsbosbeheer zijn in het bos Nieuw Wulven te Houten en in het Gagelbos te Utrecht gronden in erfpacht verkregen voor de realisatie van recreatieve fietspaden. Dezelfde situatie doet zich voor in het Parkbos en in het Wielrevelt te Haarzuilens, waar van Natuurmonumenten eveneens gronden in erfpacht zijn verkregen voor het realiseren van recreatieve fietspaden. Conform de erfpachtovereenkomsten, waarvoor geen erfpacht is verschuldigd, is het Recreatieschap verplicht deze fietspaden in goede staat van onderhoud te houden.

De Leijen

Het Recreatieschap heeft sinds 1999 een huurovereenkomst met het Utrechts Landschap voor het recreatieterrein de Leijen. Deze huurovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd. Jaarlijkse huur bedraagt ca. € 2.000. Van een particulier wordt in ieder geval tot 1 januari 2029 de toegangsweg naar de Leijen gehuurd voor € 125,00 per jaar. Dit contract wordt, behoudens opzegging, per keer voor 10 jaar verlengd.

Huurovereenkomst

Er is een huurovereenkomst afgesloten voor de Loswal. Het contract loopt van 2023-2024 en heeft een contractwaarde van € 27.000.

Publieke bijdrage Oortjespad

Het Recreatieschap is in 2020 een overeenkomst aangegaan met een commerciële partij inzake het beheer van Oortjespad. Ten behoeve van de uitvoering van dit beheer is overeengekomen dat het Recreatieschap voor een periode van vijf jaar een publieke bijdrage betaalt van € 150.000 (exclusief indexatie). De restantverplichting bedraagt ultimo 2023 € 150.000 (excl. indexatie).

Beeldbestekken onderhoud

Voor onderhoud van de terreinen Heulse Waard, 't Waal, Strijkviertel, Ruigenhoek, Honswijkerplas, Grutto, Maarseveense plassen en Nedereindse plas zijn meerjarige beeldbestekken afgesloten. De contractwaarde voor 2021-2025 bedraagt € 987.955.

Garantietoelagen

In verband met de overdracht van Recreatie Midden-Nederland (RMN) als uitvoeringsorganisatie naar Staatsbosbeheer zijn vanuit de RMN organisatie 20 medewerkers per 1-1-2023 in dienst getreden van Staatsbosbeheer; Stichtse Groenlanden SGL heeft geen eigen personeel in dienst. In de vastgestelde jaarrekening van 2022 van RMN is de Voorziening liquidatiekosten opgenomen. De voorziening is gevormd naar aanleiding van het besluit tot liquidatie van RMN per 31 december 2022.

Uit de specificatie van de storting in deze voorziening bij RMN blijkt dat de geraamde kosten voor de garantietoelagen personeel opgenomen zijn voor de periode 2023 tot en met 2028. De periode 2023 is vanuit de RMN organisatie betaald aan de overnemende partij Staatsbosbeheer. De nominale waarde voor de periode 2024 tot en met 2028 bedraagt € 488k; dit bedrag wordt door RMN in 2024 aan SGL betaald. De totale verplichting loopt echter tot en met het jaar 2063; in dit jaar bereikt de laatste betreffende medewerker de pensioengerechtigde leeftijd. In 2022 is de nominale waarde van deze verplichting voor de periode 2029 tot en met 2063 berekend op € 1.825k.

Indien de samenwerking tussen SGL en Staatsbosbeheer ook duurzaam wordt voortgezet na het eindigen van de huidige samenwerkingsovereenkomst (loopt ultimo 2028 af), en zodoende de economische verwevenheid tussen beide organisaties blijft bestaan, kan worden volstaan met het jaarlijks in de begroting en in de jaarrekening verwerken van de jaarlijks aan Staatsbosbeheer verschuldigde garantietoelagen. Indien de duurzame samenwerking wordt beëindigd, ontstaat er een acute verplichting van SGL aan Staatsbosbeheer waarvoor ten laste van het betreffende jaarresultaat een voorziening voor het restant van de looptijd (maximaal tot en met 2063) dient te worden gevormd.

Samenwerkingsovereenkomst (SOK) met Staatsbosbeheer

Vanaf 1 januari 2023 heeft Staatsbosbeheer het beheer, de ontwikkeling en exploitatie van de gebieden van Recreatieschap Stichtse Groenlanden overgenomen van (de geliquideerde/te liquideren) uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN). Met het oog op een langdurige samenwerking hebben beide partijen op 7 december 2022 een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) afgesloten voor de periode van zes jaar (2023 tot en met 2028), die telkens kan worden verlengd met een periode van zes jaar, behoudens opzegging door 1 van beide partijen.

In de SOK is de overgangsperiode 2023-2024 opgenomen. Behoudens prijsindexatie is voor deze jaren voor de reguliere dienstverlening een taakstellend budget afgesproken van € 3,06 mln. Voor de structurele uitvoering van taken vanaf 2025, inclusief financiële consequenties, worden op basis van het nog door het Recreatieschap vast te stellen vierjarig Uitvoeringsplan nadere afspraken gemaakt.

Rechtmatigheidsverantwoording

Ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording is een extern bureau ingeschakeld. Het onderzoek naar de verschillende processen is begin oktober 2024 voltooid. In deze jaarrekening wordt het oordeel van het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede over de balansmutaties binnen de daarvoor gestelde grens opgenomen. Tevens wordt verslag gedaan van de geconstateerde afwijkingen en de te ondernemen acties om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 29 februari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €74.266. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde kaders.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Proces	RECHTMATIGHEID	
	Onduidelijkheid	Fout
Inkoop- en betaalproces	707.440	159.708
Investerings in materiële vaste activa en betaalproces	14.641	11.216
Huren en pachten (ingebruikgeving)	-	12.598
Memoriaalboekingen	-	-
Begrotingen - begrotingswijzigingen	-	-
Begrotingen - investeringskredieten	-	115.202
Aanbestedingen	48.205	240.812
Dienstverlening Staatsbosbeheer	-	-
Totaal	€ 770.286	€ 539.536

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2023

Toelichting per programma

Bij de Q3 rapportage werd per saldo rekening gehouden met een positief resultaat over 2023 van € 202.000 (programmagebied A: voordelig € 458.000, programmagebied B: nadelig € 256.000). Via de 1^e begrotingswijziging is in 2023 het voordelig resultaat voor programmagebied A toegevoegd aan de Algemene reserve van programmagebied A. Het nadelig resultaat voor programmagebied B is gedekt door onttrekkingen aan de bestemmingsreserves Reserve uitvoeringsprogramma (€ 39.000), Reserve entrees gebied (€ 143.000) en Investerings (€ 74.000).

Ten opzichte van het nihil resultaat na de 1^e begrotingswijziging is het resultaat voor SGL als geheel voor 2023 uitgekomen op een voordelig resultaat van € 105.000.

Dit resultaat wordt per saldo verklaard door de volgende posten:

Hogere lasten

- Extra afschrijvingslasten i.v.m. inhaalafschrijvingen	€ 28.000
- Hogere bijdrage Kameryck na toepassing indexatie (incl. vj)	€ 15.000
- Overige posten	€ 17.000

Totaal hogere lasten: € 60.000

Lagere lasten

- Regulier onderhoud	€ 98.000
- Overige posten	€ 4.000

Totaal lagere lasten: € 102.000

Hogere baten

- Huren en pachten (inclusief hogere opbrengst zandsuppletie)	€ 49.000
- Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen	€ 26.000
- Hogere doorberekende kosten (vnl ond. Haarrijnse plassen)	€ 92.000
- Afrekening RMN 2023	€ 20.000
- Hogere rentebaten	€ 8.000
- Overige posten	€ 4.000

Totaal hogere baten: € 199.000

Mutatie reserves

Hogere storting in reserves (vnl door hogere opbrengst zandsuppletie)	€ 29.000
Lagere vrijval uit reserves (vnl door lagere kosten inspecties)	€ 107.000

In de programmaverantwoording van het Jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte resultaten per deelproduct.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Onderstaand is het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen. Per item is in cursieve tekst tevens een motivatie opgenomen van waarom sprake is van een incidenteel karakter.

Omschrijving en toelichting incidentele last / baat	Programma	Lasten	Baten	Toevoeging aan reserve	Onttrekking aan reserve	Saldo
<i>Transitiekosten inzake overgang naar Staatsbosbeheer Incidentele kosten aangemerkt als incidenteel</i>		621.018		-	621.018	0
Totaal		621.018	-	-	621.018	0

5.6 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	697.293		-697.293
0.4 Overhead	2.524.856		-2.524.856
0.5 Treasury	50.418	105.947	55.529
0.8 Overige baten en lasten		1.530	1.530
1.2 Openbare orde en veiligheid	535.144		-535.144
3.4 Economische promotie	184.760		-184.760
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.495.505	6.416.018	3.920.513
Saldo van baten en lasten	6.487.976	6.523.495	35.519
0.10 Mutaties reserves	938.623	1.008.305	69.682
Gerealiseerd resultaat	7.426.599	7.531.800	105.201

5.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Het voor het Recreatieschap toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

Dhr. S Thijsen, directeur van Staatsbosbeheer (SBB), dient op grond van de mandaatregeling aangemerkt te worden als topfunctionaris. Over de vergoeding in het kader van zijn functie als topfunctionaris zijn geen nadere afspraken tussen het Schap en Staatsbosbeheer gemaakt. Er worden geen rechtstreekse vergoedingen aan dhr. Thijsen door het Schap verstrekt. Dhr. Thijsen ontvangt zijn bezoldiging via Staatsbosbeheer en deze organisatie verantwoordt zijn bezoldiging via haar eigen jaarrekening. Aangaande de doorbelasting van de kosten die SBB maakt voor haar dienstverlening zijn afspraken gemaakt, waarbij indirect de kosten die gemaakt worden door SBB in het kader van de functie van Dhr. Thijsen versleuteld zitten in de afspraken en in de overhead van de tarieven die door SBB worden doorbelast. Ten aanzien van de door te belasten directe kosten is voor de heer Thijsen geen tijdsregistratie aanwezig is op basis waarvan de werkelijke omvang van het dienstverband kan worden bepaald.

Hierdoor is de vergoeding die betaald wordt voor de inhuur van de topfunctionaris niet te herleiden. Op basis van de inschatting van het bestuur is de werkelijke tijdsbesteding van dhr. Thijsen aan het Schap verwaarloosbaar ten opzichte van zaken als directeur van Staatsbosbeheer en bedraagt daarmee minder dan € 1.900.

In het verleden werd in de jaarrekening om praktische redenen voor deze topfunctionaris de volledige bezoldiging zoals hij die ontvangt bij Staatsbosbeheer verantwoord. Feitelijk werd de WNT-verantwoording voor deze topfunctionaris zoals die door Staatsbosbeheer is opgenomen in haar jaarrekening ook opgenomen in de jaarrekening van het Schap.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft op 1 november 2022 de toelichting op de Uitvoeringsregeling WNT 2023 de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep verduidelijkt. In de relatie tussen de organisatie en Staatsbosbeheer is weliswaar geen sprake van een groep, maar de problematiek inzake de intra-groep detachering is in deze casus vergelijkbaar. Op grond van bovenstaande overwegingen is dan ook de presentatie van de WNT-gegevens van de heer Thijsen in vergelijking met eerdere jaren aangepast.

De individuele bezoldiging van de directie en Toezichthouders, die ook dient als verantwoording in het kader van de WNT, zijn in onderstaande tabellen gespecificeerd:

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Ir. S. Thijsen	Directeur

Behalve de heer S. Thijsen zijn er geen topfunctionarissen conform de WNT met dienstbetrekking in 2023 en die een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. In 2023 zijn geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functie vervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022		J. Brand
bedragen x € 1		
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functie vervulling in 2022		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		213.360
Beloningen betaalbaar op termijn		0
Subtotaal		213.360
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹		216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		213.360
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

Samenstelling van het bestuur in het verslagjaar

Tabel Topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.900 of minder:

De bestuursleden hebben over 2023 geen bezoldiging ontvangen.

Dagelijks en Algemeen bestuur

Bestuurder	Functie	Periode
Dhr. J. van Engelen	Voorzitter DB en AB	2023
Dhr. M. van der Graft	Lid DB en AB	2023
Mw. L. Voortman	Lid DB en AB	2023
Mw. M. Pennarts	Lid DB en AB	2023
Dhr. R. van Muilekom	Lid DB en AB	2023
Dhr. A. Wisseborn	Lid AB	Tot oktober
Dhr. F. van Liempt	Lid AB	Oktober t/m half december
Dhr. H. van den Akker	Lid AB	Vanaf half december
Dhr. P. van de Veerdonk	Lid AB	2023
Dhr. W. van den Berg	Lid AB	2023
Dhr. L. de Graaf	Lid AB	2023
Dhr. E. Tas	Lid AB	2023

BIJLAGE I Overzicht van baten en lasten per programmagebied

Programmagebied A

Programma instandhoudingsgebieden	Lasten				Baten				Saldo			
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Personeel	0	1.479.060	1.479.060	1.451.320	0	0	0	0	0	-1.479.060	-1.479.060	-1.451.320
Materieel	2.491.198	2.446.266	2.765.357	2.715.907	1.885.732	1.180.283	1.657.859	1.845.678	-605.466	-1.265.983	-1.107.498	-870.229
Totaal Gebiedsbeheer	2.491.198	3.925.326	4.244.417	4.167.226	1.885.732	1.180.283	1.657.859	1.845.678	-605.466	-2.745.043	-2.586.558	-2.321.548
Personeel	0	0	0	23.259	0	0	0	0	0	0	0	-23.259
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	0	0	0	23.259	0	0	0	0	0	0	0	-23.259
Personeel	0	27.720	27.720	270.407	0	0	0	0	0	-27.720	-27.720	-270.407
Totaal Plannen maken	0	27.720	27.720	270.407	0	0	0	0	0	-27.720	-27.720	-270.407
Personeel	0	0	0	113.045	0	0	0	0	0	0	0	-113.045
Materieel	0	1.754	1.754	693	0	0	0	0	0	-1.754	-1.754	-693
Totaal Bestuurlijke diensten	0	1.754	1.754	113.738	0	0	0	0	0	-1.754	-1.754	-113.738
Personeel	0	512.820	512.820	356.711	0	0	0	0	0	-512.820	-512.820	-356.711
Materieel	1.093	8.783	29.229	32.217	0	0	0	0	-1.093	-8.783	-29.229	-32.217
Totaal Financiële diensten	1.093	521.603	542.049	388.928	0	0	0	0	-1.093	-521.603	-542.049	-388.928
Personeel	0	0	0	19.058	0	0	0	0	0	0	0	-19.058
Materieel	0	0	640	640	0	0	0	0	0	0	-640	-640
Totaal Juridische diensten	0	0	640	19.698	0	0	0	0	0	0	-640	-19.698
Doorbelasting RMN (personeel+apparatuurkosten)	2.587.002	0	0	0	0	0	0	0	-2.587.002	0	0	0
Totaal overhead	2.588.095	523.357	544.443	522.364	0	0	0	0	-2.588.095	-523.357	-544.443	-522.364
Totaal Algemene middelen	0	0	0	0	3.670.292	3.280.618	3.280.618	3.280.618	3.670.292	3.280.618	3.280.618	3.280.618
Onvoorzien		598	0	0	0	0	0	0	0	-598	0	0
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.079.293	4.477.001	4.816.580	4.983.256	5.556.024	4.460.901	4.938.477	5.126.296	476.731	-16.100	121.897	143.040
Totaal kredieten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	5.079.293	4.477.001	4.816.580	4.983.256	5.556.024	4.460.901	4.938.477	5.126.296	476.731	-16.100	121.897	143.040

Programmagebied A (vervolg)

Deelproduct/product	Lasten				Baten				Saldo			
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Toevoeging reserves Vrijval reserves	1.012.895	280.580	719.270	748.488	1.045.971	428.588	597.373	505.584	-1.012.895	-280.580	-719.270	-748.488
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	1.012.895	280.580	719.270	748.488	1.045.971	428.588	597.373	505.584	1.045.971	428.588	597.373	505.584
Gerealiseerd resultaat	6.092.188	4.757.581	5.535.850	5.731.744	6.601.995	4.889.489	5.535.850	5.631.880	33.076	148.008	-121.897	-242.904
									509.807	131.908	0	-99.864

Specificatie deelnemersbijdragen programmegebied A

Programma instandhoudingsgebieden	Baten			
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Deelnemersbijdrage Gemeenten+Provincie				
Provincie Utrecht	1.133.840	811.013	811.013	811.013
Gemeente De Bilt	47.118	42.053	42.053	42.053
Gemeente Lopik	69.552	62.162	62.162	62.162
Gemeente IJsselstein	167.571	149.664	149.664	149.664
Gemeente Houten	241.366	215.691	215.691	215.691
Gemeente Woerden	252.217	225.373	225.373	225.373
Gemeente Stichtse Vecht	200.720	179.316	179.316	179.316
Gemeente Nieuwegein	302.976	270.676	270.676	270.676
Gemeente Utrecht	1.254.932	1.324.670	1.324.670	1.324.670
Totaal Algemene middelen	3.670.292	3.280.618	3.280.618	3.280.618

Conform het bestuursbesluit van 29 oktober 2021 heeft uitruil plaatsgevonden van de financiële bijdrage tussen de Provincie Utrecht en de gemeente Utrecht ad € 202.698. De bijdrage van de provincie is met dit bedrag verlaagd, de bijdrage van de gemeente is met hetzelfde bedrag verhoogd.

In de rapportage voor het 3^e kwartaal van 2023 werd voor programmagebied A per saldo rekening gehouden met een positief resultaat over 2023 van € 458.000. Via de 1^e begrotingswijziging is in 2023 het voordelig resultaat toegevoegd aan de Algemene reserve van programmagebied A.

Ultimo 2023 bedraagt het gerealiseerde resultaat voor programmagebied A € 99.864 nadelig. Dit resultaat wordt per saldo verklaard door de volgende posten:

Hogere lasten

- Herziening allocatie uren Bedrijfsvoering van 66% naar 73%	€ 214.000
- Extra afschrijvingslasten i.v.m. inhaalafschrijvingen	€ 9.000
- Hogere bijdrage Kameryck na toepassing indexatie (incl. vj)	€ 15.000
- Overige posten	€ 6.000

Totaal hogere lasten: € 244.000

Lagere lasten

- Regulier onderhoud	€ 76.000
- Overige posten	€ 2.000

Totaal lagere lasten: € 78.000

Hogere baten

- Huren en pachten (inclusief hogere opbrengst zandsuppletie)	€ 49.000
- Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen	€ 25.000
- Hogere doorberekende kosten	€ 88.000
- Afrekening RMN 2023	€ 13.000
- Hogere rentebaten	€ 8.000
- Overige posten	€ 4.000

Totaal hogere baten: € 187.000

Mutatie Reserves

Hogere storting in reserves (vnl door hogere opbrengst zandsuppletie)	€ 29.000
Lagere vrijval uit reserves (vnl door lagere kosten inspecties)	€ 92.000

Programmagebied B

Programma instandhoudingsgebieden	Lasten				Baten				Saldo			
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Personeel	0	761.940	761.940	543.494	0	0	0	0	0	-761.940	-761.940	-543.494
Materieel	448.421	636.532	657.599	663.405	136.388	140.840	160.149	173.261	-312.033	-495.692	-497.450	-490.144
Totaal Gebiedsbeheer	448.421	1.398.472	1.419.539	1.206.900	136.388	140.840	160.149	173.261	-312.033	-1.257.632	-1.259.390	-1.033.638
Personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Personeel	0	14.280	14.280	107.786	0	0	0	0	0	-14.280	-14.280	-107.786
Totaal Plannen maken	0	14.280	14.280	107.786	0	0	0	0	0	-14.280	-14.280	-107.786
Personeel	0	0	0	34.996	0	0	0	0	0	0	0	-34.996
Materieel	0	351	0	0	0	0	0	0	0	-351	0	0
Totaal Bestuurlijke diensten	0	351	0	34.996	0	0	0	0	0	-351	0	-34.996
Personeel	0	264.180	264.180	129.369	0	0	0	0	0	-264.180	-264.180	-129.369
Materieel	122	0	13.640	14.878	0	0	0	0	-122	0	-13.640	-14.878
Totaal Financiële diensten	122	264.180	277.820	144.246	0	0	0	0	-122	-264.180	-277.820	-144.246
Personeel	0	0	0	10.556	0	0	0	0	0	0	0	-10.556
Materieel	0	0	500	237	0	0	0	0	0	0	-500	-237
Totaal Juridische diensten	0	0	500	10.793	0	0	0	0	0	0	-500	-10.793
Doorbelasting RMN (personeel+apparaatskosten)	1.341.219	0	0	0	0	0	0	0	-1.341.219	0	0	0
Totaal overhead	1.341.341	264.531	278.320	190.035	0	0	0	0	-1.341.341	-264.531	-278.320	-190.035
Totaal Algemene middelen	0	0	0	0	1.507.989	1.453.937	1.223.937	1.223.937	1.507.989	1.453.937	1.223.937	1.223.937
Onvoorzien		1.653	0	0	0	0	0	0	0	-1.653	0	0
Saldo gewone bedrijfsvoering	1.789.762	1.678.936	1.712.139	1.504.721	1.644.377	1.594.777	1.384.086	1.397.198	-145.385	-84.159	-328.053	-107.522
Totaal kredieten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	1.789.762	1.678.936	1.712.139	1.504.721	1.644.377	1.594.777	1.384.086	1.397.198	-145.385	-84.159	-328.053	-107.522

Programmagebied B (vervolg)

Deelproduct/product	Lasten				Baten				Saldo			
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Toevoeging reserves Vrijval reserves	342.274	190.135	190.135	190.135	412.143	174.640	518.188	502.722	-342.274 412.143	-190.135 174.640	-190.135 518.188	-190.135 502.722
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	342.274	190.135	190.135	190.135	412.143	174.640	518.188	502.722	69.869	-15.495	328.053	312.587
Gerealiseerd resultaat	2.132.036	1.869.071	1.902.274	1.694.856	2.056.520	1.769.417	1.902.274	1.899.920	-75.516	-99.654	0	205.065

Specificatie deelnemersbijdragen programmagebied B

Programma instandhoudingsgebieden	Baten			
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na 1e wijziging	Realisatie 2023
Deelnemersbijdrage Gemeenten+Provincie				
Gemeente Amsterdam	232.600	232.600	232.600	232.600
Gemeente Ronde Venen	622.465	505.012	505.012	505.012
Provincie Utrecht	652.924	716.325	486.325	486.325
Totaal Algemene middelen	1.507.989	1.453.937	1.223.937	1.223.937

In de rapportage voor het derde kwartaal van 2023 werd voor programmegebied B per saldo rekening gehouden met een negatief resultaat over 2023 van € 256.000. Via de 1^e begrotingswijziging is in 2023 het nadelig resultaat voor programmegebied B gedekt door onttrekkingen aan de bestemmingsreserves Reserve uitvoeringsprogramma (€ 39.000), Reserve entrees gebied (€ 143.000) en Investerings (€ 74.000).

Het resultaat voor programmegebied B is voor 2023 uitgekomen op een voordelig resultaat van € 205.065. Dit resultaat wordt per saldo verklaard door de volgende posten:

Hogere lasten

- Extra afschrijvingslasten i.v.m. inhaalafschrijvingen	€	19.000
- Overige posten	€	10.000

Totaal hogere lasten: € 29.000

Lagere lasten

- Herziening allocatie uren Bedrijfsvoering van 34% naar 27%	€	214.000
- Regulier onderhoud	€	22.000
- Overige posten	€	1.000

Totaal lagere lasten: € 237.000

Hogere baten

- Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen	€	1.000
- Hogere doorberekende kosten	€	4.000
- Afrekening RMN 2023	€	7.000

Totaal hogere baten: € 12.000

Mutatie reserves

Lagere vrijval uit reserves	€	15.000
-----------------------------	---	--------

BIJLAGE II Jaarverslag transitieplan A en B

Rapportage van Staatsbosbeheer

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) heeft voor de overgang van werkzaamheden van Recreatie Midden Nederland (RMN) naar Staatsbosbeheer een transitiebudget beschikbaar gesteld van 1,113 miljoen euro. Dit budget wordt ingezet voor onder andere de voorbereiding van de invoering van het Terreinbeheermodel (TBM), aanpassingen in (bedrijfs)processen en het faciliteren van de RMN-medewerkers conform het geaccordeerde transitieplan. De besteding van het transitiebudget is en wordt door middel van kwartaalrapportages met het bestuur gedeeld.

De transitie bestaat uit twee delen:

- Deel A 'De voorbereiding' (1 juli 2022 - 31 december 2022) met het budget van ruim €356.000;
- Deel B 'De overgangperiode' (1 januari 2023 - 31 december 2024) met het budget van €756.000.

Voor beide delen is een separaat transitieplan opgesteld.

Samenvatting

Samenvattend is de conclusie dat de voortgang van de transitiewerkzaamheden in 2023 voorspoedig is verlopen. Er is conform planning veelal substantiële voortgang geboekt op de beoogde transitiedoelen en eindproducten. De besteding van het beschikbare transitiebudget is nagenoeg in lijn met de financiële planning (3% overschrijding t.o.v. de Q3 rapportage). Overigens zijn er wel in voorkomende gevallen aanzienlijke financiële afwijkingen over de verschillende posten. Dat betreffen soms meerkosten en soms minderkosten. Hierbij zijn overall in 2023 de meerkosten nagenoeg gelijk aan de minderkosten.

A. Transitiebudget

In onderstaande tabel is het financiële overzicht opgenomen waarin het volledige transitiebudget is weergegeven. Samenvattend geldt dat er tot en met 2023 in totaal € 783.000 besteed is aan de transitiewerkzaamheden, op een totaalbudget van € 1.113.000. Voor 2024 resteert daarmee een totaalbedrag van 330.000 euro.

	Budget transitie*	Deel A	Deel B 2023	Deel B 2024
Budget transitie	1.113.000 ¹	356.000	538.000	219.000
Realisatie (t/m 2023)	-807.000	-255.000	-552.000	0
Restant	303.000	101.000	-16.000	219.000

* De eigen bijdrage van Staatsbosbeheer à €150.000 staat niet vermeld in dit overzicht

¹ Hoewel het budget is gesteld op € 1.113.000 is er in 2022 een bedrag van € 1.109.877 toegevoegd aan de Reserve Transitie. Zodoende is er momenteel, rekening houdend met de realisatie van € 807.000, een bedrag beschikbaar van € 303.000. Dit is conform financiële administratie.

B. Besteding en prognose transitiebudget deel B

In de onderstaande tabel is de besteding van het transitiebudget B voor 2023 opgenomen. De besteding is hoger dan gedurende het opstellen van de Q3 rapportage voorzien was, maar blijft binnen een redelijke marge met een overschrijding van 3%.

Product	Begroting transitie deel B 2023	Realisatie transitie deel B 2023
1. Uitvoeren Terreinbeheer	238.000	240.500
2. Beheer vastgoed en gronden	0	10.750
3. VOT (Vergunning, Ontheffing, Toestemming)	21.500	4.000
4. Projectmatig werken	22.000	25.000
5. Financieel Beleid	8.000	500
6. Planning en Control	5.500	48.000
7. Pogramabegroting	0	2.500
8. Inrichten financiële administratie	237.000	159.500
9. Organisatie	155.750	211.500
Bijdrage Staatsbosbeheer Fin. systeem	-150.000	-150.000
Totaal	537.750	552.250

Noot: In verband met afrondingsverschillen kunnen cijfers afwijken.

In onderstaande paragrafen is er per transitiedoel een overzicht gegeven van de beoogde resultaten (zie ook transitieplan deel B). Hierbij is tevens de voortgang over 2023 geduid.

Het zwaartepunt van de transitie deel B lag in 2023. Daarmee is het doelbereik op de transitiedoelen in 2023 hoog en zijn enkele doelen gehaald. In 2024 wordt verder gebouwd op deze basis zodat de afgesproken doelen en resultaten behaald zullen worden.

1. Uitvoeren terreinbeheer

Het uitvoeren van terreinbeheer is een strategisch belangrijk doel van de transitie. Door de invoering van het Terreinbeheer Model (TBM) zal er voor SGL inzicht, overzicht en grip ontstaan ten aanzien van de meerjarige beheerkosten naar regulier onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen.

Toelichting op besteding 2023

Het product 'Uitvoeren terreinbeheer' is in 2023 een grotere kostenpost geweest dan vooraf begroot (besteding in 2023: € 240.500). Een aantal zaken liggen daaraan ten grondslag.

Informatiebasis van mindere kwaliteit dan verwacht

De begroting voor dit product is gemaakt op basis van een inschatting van de kwaliteit van de beschikbare gegevens, zonder inzicht te hebben in de systemen. Gedurende het jaar bleek dat de gegevens van veel mindere kwaliteit waren dan verwacht. Het uitzoeken, controleren en aanvullen van gegevens is een zeer tijdrovende klus. Het was bovendien nodig om structuur aan te brengen in de beheerinformatie, omdat er geen sprake was van uniformiteit. De complexiteit van de uitzonderingen (niet met het model te beschrijven voorzieningen, geen standaard doeltypes) zoals het speeleiland Maarsseveen, vroeg ook meer inzet dan gepland.

Veel zeggenschapskwesties

Daarnaast was zeggenschap een terugkerend onderwerp van onderzoek. Op veel plekken bleken kleine of grote verschillen te zitten tussen Geovisia data en kadastrale gegevens. Het in kaart brengen, het

bepalen van de benodigde acties en het gedeeltelijk oplossen van de vele zeggenschapsvraagstukken heeft veel extra tijd gekost. Het gaat hierbij om ruim 850 (delen van) kadastrale percelen waar onduidelijkheid over de grondslag voor het beheer is met een oppervlakte van meer dan 120 ha. Daarnaast zijn in 2023 ongeveer 175 vastgoedvragen in kaart gebracht. Deze variëren van contractuele onduidelijkheden, ontbrekende beheerafspraken met bijvoorbeeld RWS of gemeente tot aan situaties van 'landjepik'.

Informatie over kapitaalgoederen was onvoldoende

Ten aanzien van de vele kapitaalgoederen was de beschikbare informatie van onvoldoende kwaliteit. Om deze informatie bruikbaar te maken, zijn veel aanvullende inspecties uitgevoerd. Deze hebben veel extra tijd gekost.

In onderstaande tabel is, om een indruk te geven in de omvang van de werkzaamheden, een weergave opgenomen van de (financieel) belangrijkste kapitaalgoederen met de aantallen/ hectares of kilometers.

Categorie (fin. belangrijkste)	SGL A	SGL B	Totaal	Eenheid
Bos	43	14	57	hectare
Fietspad	18		18	hectare
Bruggen	61	85	146	stuks
Steigers	45	67	112	stuks
Watergang	75	6	81	kilometer
Toiletgebouwen	14	12	26	stuks
Speeltoestellen	126	13	139	stuks
Harde Oever	4	14	18	kilometer

Urencorrecties

In het laatste kwartaal van 2023 is het aantal uren voor het op orde brengen van terreinbeheer gecorrigeerd, deze correcties waren nodig om eerder gemaakte uren in 2023 juist te boeken (zie ook de halfjaarrapportage). Daarnaast zijn ook extra uren gemaakt door GIS-medewerkers voor een nauwkeurig en totaalbeeld van de gebieden. Dit was nodig om in 2024 de eerste doorrekening te kunnen maken.

2. Beheer vastgoed en gronden

De transitiedoelen voor het beheer van vastgoed en gronden betreft alle verkoopcontracten, de administratie, archivering en facturatie ervan.

Toelichting op besteding 2023

Het op orde brengen van het vastgoeddossier had volgens afspraak plaats moeten vinden vóór 1 januari 2023. In deel B was al een PM-post opgenomen voor het geval dit niet zou lukken. Er is op 1 januari 2023 geen vastgoeddossier overgedragen en gezien de staat van de contracten is er, behalve het werk dat al is gebeurd, ook in 2024 tijd nodig om de contracten te laten voldoen aan wet- en regelgeving. Voor onder meer het archiveren en inbedden in het facturatieproces is in 2023 is een bedrag uitgegeven van € 10.750.

3. VOT (Vergunning, Ontheffing en Toestemming)

De transitiedoelen hebben betrekking op de verschillende vergunningen, ontheffingen en toestemmingen zoals deze worden gegeven voor bijvoorbeeld trainingen en festivals. Ook de duikpenningen en waterskiontheffingen behoren hiertoe.

Toelichting op besteding 2023

Dit product bleek minder tijd (besteding 2023: € 4.000) te kosten dan verwacht, de aangeleverde informatie zorgde voor een relatief eenvoudige implementatie in de organisatie.

4. Projectmatig werken

De transitiedoelen voor projectmatig werken zijn gericht op de binnen Staatsbosbeheer gebruikte gestructureerde methode voor projectmatig werken in te zetten voor alle SGL-projecten. Daartoe moeten de projecten in de bestaande werkwijze worden ingevoerd.

Toelichting op besteding 2023

Door het overdragen van alleen de projectinformatie, maar het niet overdragen van een eenduidig gestructureerd en volledig projectdossier met bijbehorende achterliggende stukken, zoals bestuursbesluiten en financieringsgegevens, is er veel tijd gestoken in het op orde brengen van deze informatie (besteding 2023: € 25.000). Dit viel voor 2023 nog binnen het budget van het product Projectmatig werken.

5. Financieel beleid

De transitiedoelen ten aanzien van het financieel beleid betreft de financiële verordening, controle verordening, normenkader rechtmatigheid en de nota's investeren, waarderen en afschrijven, weerstandsvermogen, reserves en voorzieningen en treasury statuut.

Toelichting op besteding 2023

De werkzaamheden voor dit product zijn binnen budget (besteding 2023: € 500) afgerond in 2023.

6. Planning en Control

De werkzaamheden voor het transitiedoel planning en control zijn gericht op het op orde brengen van de gehele planning en control cyclus (P&C) en alles wat daarbij komt kijken, inclusief de afstemming met de vergadercyclus van het bestuur, rapportages, evt. begrotingswijzigingen, etc. Tevens wordt de koppeling tussen de P&C cyclus en de jaarlijkse cyclus van het TBM in de werkzaamheden geborgd.

Toelichting op besteding 2023

Het product Planning en Control heeft zeer veel tijd gekost, wat heeft geresulteerd in een overschrijding van € 42.500 (prognose 2023 was € 5.500). Vanwege het ontbreken van een adequaat overdrachtdossier van de zijde van RMN in de liquidatie wat betreft jaarrekeningen en begrotingen, zijn er vele extra uren besteedt om inzicht te krijgen in de (financiële) processen/besluiten/kaders/dossiers en projecten. Ook de inrichting van de tussentijdse rapportage (halfjaarrapportage en kwartaalrapportage) zorgde voor extra werk, hier was geen (juist) format voor beschikbaar. Dit is ultimo 2023 voor 70% gereed.

7. Programmabegroting

De transitiedoelen voor de programmabegroting beslaan het vereenvoudigen van de inrichting van het programmaplan en de financiële administratie om een efficiëntere uitvoering van het product (uit de Product, Dienst Catalogus) mogelijk te maken.

Toelichting op besteding 2023

Deze werkzaamheden zijn in 2023 nog niet opgepakt. Het bedrag van € 2.500 dat is uitgegeven, is besteed aan voorbereiding van de begroting 2025, waarbij voor het eerst een nieuwe vorm (indeling op één programma) wordt gehanteerd.

8. Inrichten financiële administratie

Het inrichten van de financiële administratie is gericht op de inbedding van de SGL-administratie in de Staatsbosbeheer systemen. Dit is een meerjarig project waarbij in 2023 en in 2024 gefactureerd wordt. Staatsbosbeheer heeft conform afspraak bijgedragen aan deze post met een bedrag van € 150.000 door in 2023 dit bedrag in mindering te brengen op de facturen aan SGL.

Toelichting op besteding 2023

Dit product heeft voor 2023 een lagere besteding dan voorzien (€ 159.500) Het is een tweejarig project waarbij in delen wordt gefactureerd. Omdat de prognose (transitieplan) is opgesteld ver voor het interne projectplan is opgesteld, is de inschatting van dit project te hoog geweest. Tevens is er efficiënter gewerkt dan vooraf was ingeschat waardoor deze veel lagere uitputting vooraf niet was ingeschat.

9. Organisatie

De transitiedoelen ten aanzien van de organisatie bevatten, naast de uren van de projectleider transitie, diverse organisatorische zaken die nodig zijn om de opdracht van SGL te doorgronden, in de vingers te krijgen en volgens plan uit te voeren. Daarbij horen bijvoorbeeld de inrichting van de processen. Daarnaast bevat dit product ook de uren die (in het begin van 2023) zijn ingezet om nieuwe medewerkers in de Staatsbosbeheerorganisatie op te nemen.

Toelichting op besteding 2023

Alle bovengenoemde werkzaamheden hebben in 2023 meer tijd gekost (€ 211.500) dan vooraf ingeschat. Onder dit product valt een veelheid aan activiteiten, zoals het doorgronden van de diverse opdrachten, er is meer tijd nodig geweest om te overleggen, uit te zoeken, op orde te brengen, in te richten, etc. Ook voor het integreren van de medewerkers is meer tijd nodig geweest.

C. Totaal financieel overzicht transitie

In een eerder door het bestuur vastgestelde memo is besloten om het restant transitiebudget van deel A aan te wenden voor de transitie in 2024. Onderstaande tabel is daar een weergave van.

	Budget transitie deel B (2023 en 2024)	Realisatie transitie deel B 2023	Beschikbaar budget transitie deel B 2024	Prognose transitie deel B 2024	Tekort transitie deel B 2024	Restant budget deel A	Restant Transitie (na inzet restant deel A in 2024)
Totaal	756.250	552.250	204.000	289.750	85.750	101.387	15.637

Aan het algemeen bestuur van
Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Recreatieschap Stichtse Groenlanden te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking', geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 alsmede van het vermogen van Recreatieschap Stichtse Groenlanden op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2023;
- 2 de balans per 31 december 2023;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel met beperking

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden en ziet toe op de WNT-gegevens van Ir. S. Thijsen in functie als topfunctionaris van Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Wij zijn niet in staat geweest:

- vast te stellen of in de door Staatsbosbeheer doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend;
- vast te stellen wat de deeltijdfactor van de betreffende topfunctionaris is en of deze overeenkomt met de praktijk, onder meer als gevolg van het ontbreken van een vorm van tijdsregistratie.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over 2023 van de topfunctionaris bij de WNT-instelling, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen', zoals in de jaarrekening in hoofdstuk 5.7, onderdeel Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector op pagina's 68 en 69 toegelicht, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 29 februari 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Recreatieschap Stichtse Groenlanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 65. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 539.536 aan fouten en € 770.286 aan onduidelijkheden, ligt boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 74.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 3.700 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening**

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 29 februari 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 10 oktober 2024
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. B. Smeenk RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

